

3023#01/ Tariflər sistemi

01

Sual 1: Tarif nədir?

- a) istehsal-texniki təyinatlı məhsulların qiyməti
- b) istehlak mallarının güzəştli qiyməti
- c))əhaliyə göstərilən pullu xidmətlərin qiyməti**
- d) istehsal amilərinin qiyməti
- e) tikinti məhsullarının qiyməti

Sual 2: Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- a) Vergilər Departamenti
- b) Gömrük Komitəsi
- c) Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- d))Tarif Şurası**
- e) İctimai Təşkilatlar

Sual 3: Qiymətlərin və tariflərin formalaşmasının nəzəri əsasını aşağıdakı qanunlardan hansı təşkil etmir?

- a) Pul tədavülü qanunu
- b) Dəyər qanunu
- c) Tələb qanunu
- d) Təklif qanunu
- a.))Antiinhisar qanunu**

Sual 4: Xidmət göstərən firmanın tariflərinin formalaşma nəzəriyyəsidəki əsas istiqamətlərə aiddir:

- a) qiymətlərin və ya tariflərin indeksləşdirilməsi
- b) sosial ədalət
- c))subyektiv marjinalizm**
- d) antiinhisarçılıq
- e) iqtisadi artımın təmin edilməsi

Sual 5: Tariflərin funksiyası deyil –

- a) uçuş funksiyası
- b) bölüşdürücü funksiya
- c))tədiyyə funksiyası**
- d) stimullaşdırıcı funksiya
- e) informasiya funksiya

Sual 6: Tariflərin formalaşması prinsiplərinə aid deyil –

- a) qiymət və ya tarif intizamına nəzarət
- a.)qiymətlərin və ya tariflərin təsbit edilməsi**
- b) qiymətlərin və ya tariflərin məqsədyönlülüğü
- c) qiymətqoymada (və ya tariflərin formalaşmasında fasiləsizlik)
- d) tariflərin elmi cəhətdən əsaslandırılması

Sual 7: Tarifəmələgətirən amil deyil-

- a) konyunktura amili
- b) valyuta-maliyyə amili
- c) dəyər amili
- d) inflyasiya amili
- e))dövlət inhisar tənzimlənməsi amili**

Sual 8: Tariflərin müəyyən edilməsi metodudur:

- a))xərc metodu**
- b) parametrik metod
- c) balans metod
- d) aqreqat metod
- e) normativ-parametrik metod

Sual 9: Xidmətlərə tariflərin hesablanması mərhələsi deyil:

- a) rəqib xidmətlərin tariflərinin təhlili
- b) tələbin öyrənilməsi
- c) qiymətqoyma metodunun seçilməsi

- d))qiymətlərə əlavələrin (güzəştlərin) hesablanması**
- e) xərclərin qiymətləndirilməsi

Sual 10: Qiymət (tarif) siyasətinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- a) təsbitləşdirmə
- b) liberallaşdırma
- c))daxili və xarici**
- d) indeksləşdirmə
- e) xərc və faydalılıq

Sual 11: Tarifin formalaşması prinsipidir:

- a) uçot, nəzarət və aqreqatlaşdırma
- b) «ödəməli» və ya «gəlir əmələ gətirən»
- c) informasiya və ya indikator
- d) stimullaşdırıcı
- e))elmilik**

Sual 12: Tariflərin formalaşmasının prinsipi deyildir:

- a) qiymətlərin (tariflərin) əsaslandırılmasının elmiliyi
- b) qiymətlərin (tariflərin) səviyyələrinin məqsədyönlülüüyü prinsipi
- c) tariflərin formalaşma prosesinin fasiləsizliyi və vahidliyi prinsipi
- d) tariflərin formalaşma prosesinə və onun müəyyən olunması qaydalarına riayət olunmasına nəzarət prinsipi
- e))tariflərin tədavül qabiliyyətliyi prinsipi**

Sual 13: Qiymət (tarif) sistemi hansı əsaslarla formalaşır?

- a) qiymət (tarif) sistemi iqtisadiyyatın bütün sahələrini əlaqələndirir
- b) qiymət (tarif) sistemi bazar mexanizmi elementlərinin məcmusudur
- c) qiymət (tarif) sistemi bazar iştirakçılarının qarşılıqlı iqtisadi münasibətlərinə xidmət edən və onları tənzimləyən qiymət növlərinin nizamlı məcmusudur
- d) qiymət (tarif) sistemi-vahid iqtisadi siyasətlə müəyyən olunaraq bazar subyektlərinin qarşılıqlı əlaqəsi ilə şərtlənir

e))qiymət (tarif) sistemi-müasir qiymət mühitində müasir bazarlara xidmətin xüsusiyyətləridir

Sual 14: Aşağıdakı informasiyaların hansı tarifi informasiya mənbələrinə aid edilmir?

- a) müəssisələrin məlumatlar üzrə prospektləri
- b) sorğu kataloqları
- c) tələb və təklifin qiymətləri haqqında məlumatlar
- d))sertifikatlaşdırma qaydaları**
- e) tənzimlənən qiymətlər (və ya tariflər) haqqında məlumatlar

Sual 15: Tariflərin formalaşmasının nəzəri-metodoloji əsaslarıdır:

- a) dəyər qanunu
- b))dəyər qanunu, tələb-təklif qanunu, pul tədavülü qanunu birgə fəaliyyətdə**
- c) pul-tədavül qanunu
- d) inhisarlaşma
- e) tələb-təklif tarazlığı vəziyyəti

Sual 16: Tariflər hansı metodlar əsasında formalaşa bilər?

- a) balans metodu üzrə
- b) bal metodu əsasında
- c))əsas və alternativ me todlar üzrə**
- d) ekspert qiymətləndirmə metodu əsasında
- e) «beyin hücumu» metodu əsasında

Sual 17: Xidmətə tələbin formalaşması amili deyildir:

- a))rəqabət**
- b) iqtisadi
- c) sosial
- d) demoqrafik
- e) təbii-iqlim

Sual 18: Tariflərin mahiyyətini izah edir:

- a) qiymət dəyərin qiymətidir
- b) qiymət istehsalçının qiymətidir
- c))tarif pullu xidmətlərin qiymətidir**
- d) tarif əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin istənilən siyahısıdır
- e) qiymət (tarif) əmtəənin (xidmətin) istehsalı və tədavülü xərclərinin məcmusudur

Sual 19: Tariflərin formalaşma amili deyildir:

- a) konyuktura amili
- b) valyuta-maliyyə amili
- c) dəyər amili
- d))inflyasiya amili**
- e) dövlət inhisar tənzimlənməsi amili

Sual 20: Tariflərin stimullaşdırıcı elementidir:

- a) aksiz vergisi
- b) ticarət əlavələri (güzəştlər)
- c))mənfəət**
- d) topdansaşış əlavələri (güzəştləri)
- e) əlavə dəyər vergisi

Sual 21: Aşağıdakıların hansı nəqliyyat xidmətləri bazarında nəqletməyə xərclərin uçota alınmasına uyğun olaraq satıcı tərəfindən müəyyən olunan franko növünə aid edilmir?

- a) franko-anbar istehlakçı bütün nəqlolunma xərclərini təchizatçı ödəyir
- b) franko-təyinat stansiyası
- c) franko-göndərmə stansiyası
- d) franko-təchizatçının anbarı bütün nəqliyyat xərclərini məhsulun alıcısı ödəyir
- e))franko məsrəflər**

Sual 22: Fraxt nədir?

- a) avtomobil nəqliyyatı tarifləri;
- b) dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri;
- c))su nəqliyyatı xidmətlərinin tarifləri;**
- d) heç biri;
- e) hava nəqliyyatı tarifləri

Sual 23: Hərəkət məsrəfləri asılıdır:

- a))daşıma məsafəsindən**
- b) sənişinlərin və dəmiryolu nəqliyyatı baqajının daşınmasından;
- c) avtomobil nəqliyyatı baqajı və sənişinlərin daşınmasından ;
- d) yerli avia xətlərdə baqajın və sənişinlərin daşınmasından ;
- e) su nəqliyyatı ilə baqajın sənişinlərin və yüklərin daşınmasından.

Sual 24: Nəqliyyat xidmətinin maya dəyərinin hesablanması zamanı aşağıdakı göstəricini uçota almaq lazım deyil:

- a) 1 ton yükə düşən başlanğıc son əməliyyatlara çəkilən məsrəflər;
- b) 1 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasına çəkilən xərclər;
- c) məsafə;
- d))mənfəətin kütləsi;**
- e) bütün cavablar düzgün deyil.

Sual 25: Orta daşınma uzunluğu adlanır:

- a))tarif qurşağı;**
- a. iki dərəcəli tariflər;
- b) orta tarif dərəcəsini;
- c) tarif dərəcəsini;
- d) bütün cavablar düzgün deyil.

Sual 26: Milli iqtisadiyyatda nəqliyyat xidməti sferası üzrə tarif sisteminə hansı tarif daxil edilmir:

- a) su nəqliyyatı tarifləri
- b))sosial mədəni təyinatlı xidmət növlərinə tənzimlənən tarifləri**
- c) dəmiryol nəqliyyatında yük daşımaları tarifləri
- d) avtomobil nəqliyyatında differensiallaşan yük tarifləri
- e) sənişin avia-daşımalara tariflər

Sual 27: Qiymətlərin (tariflərin) dövlət tənzimlənməsinin həyata keçirən əsas-birbaşa dövlət orqanları hansılardır?

- a) Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- b) Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı
- c) Azərbaycan Respublikasının Vergilər Departamenti
- d))Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurası**
- e) Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat Nazirliyi

Sual 28: Nəqliyyat tariflərinin təsnifləşdirilməsi aparılır:

- a) dövlət tənzimlənməsi dərəcəsinə görə
- b) iqtisadi təbiətinə görə
- c))güzəştlərə və əlavələrə görə**
- d) növlərinə görə
- e) düzülüş formasına görə

Sual 29: Aşağıdakıların hansı nəqliyyat proseslərinin təsnifatına aid deyildir:

- a) dəniz nəqliyyatı
- b) dəmir yolu nəqliyyatı
- c))rabitə-kommunikasiya nəqliyyatı**
- d) avtomobil nəqliyyatı
- e) hava nəqliyyatı

Sual 30: Nəqliyyat tarifləri:

- a) bu tam yük qaldıra bilmənin qiymətidir
- b))bu obyektin məkanda yerləşdirilməsi qiymətləridir**
- c) bu yüklənmənin texniki normasıdır

- d) bu nəqliyyatın istismar-texniki göstəricisidir
- e) bu nəqliyyatın hərəkət heyətinin seçilməsidir

Sual 31: Nəqliyyat xidmətləri bazarında tariflərə təsir edən yüklərin daşınmasının əsas xüsusiyyətlərinə aid edilmir:

- a) yüklərin daşıma sürətliliyi xüsusiyyəti
- b) yüklərin daşınmasının maya dəyəri
- c) xüsusi yol şəbəkəsinin zəruriliyi
- d) xüsusi terminalların zəruriliyi
- e) **)nəqliyyat texnologiyasının mənimsənilməsi sürətliliyi**

Sual 32: Beynəlxalq kommərsiya terminləri («inkoterm») şərtlərinə hansı ildən tətbiq olunmağa başlamışdır?

- a) **)1936-cı ildən**
- b) 1940-cı ildən
- c) 1965-ci ildən
- d) 1990-cı ildən
- e) 2000-ci ildən

Sual 33: İlkin – son əməliyyat xərcləri özündə əks etdirir:

- a) yük partiyaları üzrə formalaşan tərkiblərlə əlaqədar xərcləri
- b) nəqliyyat yollarının saxlanması xərclərini
- c) energetik təsərrüfatı xərclərini
- d) əlaqə vasitələrinin xərclərini
- e) **)yuxarıdakıların hamısı doğrudur**

Sual 34: Nəqlolunma xərcləri qiymət tərkibi elementi deyildir:

- a) **)əmtənin istehsalı yerində qiymət**
- b) əmtənin çatdırılması xərcləri daxil edilməklə qiymət
- c) zona qiymətlər
- d) çatdırılması ilə bağlı xərcləri özünə qəbul etməklə müəyyən olunan qiymətlər

- e) əmtənin daşınması xərcləri daxil edilməklə qiymətlər

Sual 35: Yüklərin daşınma xərcləri:

- a) nəqliyyat vasitələrinin amortizasiya ayırmalarıdır
- b) nəqliyyat vasitələrinin əmək və ödənişləri xərcləridir
- c))yükün bilavasitə nəqlolunma xərclərindən ibarətdir**
- d) nəqliyyat vasitələrinin cari təmir xərcləridir
- e) nəqliyyat vasitələrinin əsaslı təmiri ilə bağlı xərclərdir

Sual 36: Yüklərin daşınma xərcləri bölünür:

- a) birbaşa və dolayı xərclərə
- b) əsas və əlavə xərclərə
- c) daimi və dəyişən xərclərə
- d))ilkin-son əməliyyat xərclərinə**
- e) doğru cavab yoxdur

Sual 37: Sərnişindaşıma nəqliyyatı xidməti tariflərinin formalaşma xüsusiyyətidir:

- a) əmtənin istehsalı yerində qiymətlərin formalaşmasıdır
- b) məhsulların çatdırılması xərcləri daxil edilməklə formalaşan qiymətlərdir
- c) sərnişindaşıma nəqliyyatı xidmət göstərərək, sərnişin tariflərinin formalaşma sxeminə uyğun bu sferada xidmət göstərilir**
- d) nəqlətmə xərclərinin uçota alınmasına uyğun olaraq satıcı tərəfindən müəyyən olunan qiymətdir
- e) əmtəələrin daşınma dəyərini müəyyən edərək pul ifadəsində nəqliyyat tarifləridir

Sual 38: Nəqliyyat tariflərinin mahiyyətini izah etmir:

- a) bu material obyektin məkanda yerləşdirilməsi qiymətidir
- b) nəqliyyat tarifləri yükdaşıma tarifləri yükdaşıma tarifləridir
- c))istehlakçıların məhsul alışı üçün ödəmək istədiyi pulun miqdarıdır**
- d) nəqliyyat tarifləri sərnişindaşıma tariflərini özündə birləşdirir
- e) yükdaşıma tariflərinin əsasında yüklərin çatdırılması ilə əlaqədar olaraq ictimai zəruri əmək xərclərini özündə əks etdirir

Sual 39: Franko gəminin göyərtəsi boyunca (FAS) göndərmə şərtində məhsulun qiymətinin tərkibinə aid deyildir:

- a) məhsulun dəyəri
- b))məhsulun ticarət əlavələri (və ya güzəştləri)**
- c) məhsulun göndəriş limanına çatdırılması xərcləri
- d) məhsulun göndəriş limanına boşaldılması xərcləri
- e) ixrac və gömrük rəsmiləşdirilməsi xərcləri, rüsumları və vergiləri

Sual 40: Məhsulgöndərmənin franko-zavod bazis şərtləri qrupuna daxil olan bazis şərti deyildir:

- a) dəyər və fraxt (şərtləndirilmiş təyinat limanı)
- b) dəyər, sığorta və fraxt (şərtləndirilmiş yer)
- c) franko-daşıyıcı (şərtləndirilmiş yer)
- d) sərhədə çatdırılmışdır (şərtləndirilmiş yerdə)
- e))məhsulun vaxtında qəbul edilməməsi ilə əlaqədar olan bütün xərcləri və cərimələri ödəməyi**

Sual 41: Bu şərtə görə satıcı əmtəəni limana gəmi boyunca (yanında) yerləşdirməlidir. Həmin andan satıcının öhdəlikləri bitmiş hesab olunur.

- a) DES
- b) DEQ
- c))FAS**
- d) EXW
- e) CIF

Sual 42: Bu şərtə görə satıcı əmtəəni daşıma üçün gömrük rüsumlarını ödədikdən sonra razılaşdırılan məntəqədə yük daşıyana təhvil verir və özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş olur.

- a))FCA**
- b) FAS
- c) CFR
- a. CIF
- d) EXW

Sual 43: Bu şərtə görə satıcı öz müəssisəsində (zavodunda, fabrikdə, anbarında və s.) əmtəəni alıcıya təhvil verərək özünün qarşısında duran öhdəliyini yerinə yetirmiş olur.

- a) FCA
- b) FAS
- c))EXW**
- d) FOB
- e) CFR

Sual 44: Hansı beynəlxalq kommersiya termininə görə bütün nəqliyyat xərclərini məhsulun alıcısı ödəyir?

- a) franko-anbar istehlakçı
- b) franko-təyinat stansiyası
- c) franko-göndərmə stansiyası
- d))franko-təchizatçının anbarı**
- e) franko-liman terminalı

Sual 45: Sərnəşin daşıma tariflərinin əsasında nə durur?

- a))bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir**
- b) bu tariflər topdansaş ticarətə aid edilir
- c) bu tariflər yükdaşımaların tariflərinin dinamikasını verir
- d) bu tariflər inflyasiya vəziyyətini müəyyən edir
- e) bu tariflər bazar tarazlığını yaradır

Sual 46: Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- a) dəniz nəqliyyatında;
- b) boru-kəmərlər;
- c) hava nəqliyyatında;
- d))çay və avtomobil nəqliyyatında;**
- e) hava və dəniz

Sual 47: FOB və SIF şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir:

- a) ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- b))nəqliymə xərclərinin kəmiyyəti qədər**
- c) ödəniş şərtləri ilə
- d) gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- e) bazar şərtləri ilə

Sual 48: Beynəlxalq tarif və fraxtlar nəyi ifadə edir?

- a))nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini**
- b) nəqliyyat məhsulunun bazar qiyməti
- c) nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
- d) nəqliyyat məhsulunun istehsalına olan əməyin ictimai zəruri xərcləri əsasında cəmlənən dəyəri
- e) daşınma qiymətləri

Sual 49: Bunlar nəyin formalarıdır: müttəfiq, birbaşa və tranzit.

- a) beynəlxalq fraxt bazarlarının formaları
- b) beynəlxalq avtomobil daşımaları formaları
- c))beynəlxalq dəmiryol tarifləri formalarıdır**
- d) xətt gəmiçiliyi çərçivəsində beynəlxalq su daşımaları formalarıdır
- e) beynəlxalq hava nəqliyyatı daşınmaları formaları

Sual 50: Aşağıdakıların hansı nəqliyyat xidmətləri tariflərinin növləri deyildir:

- a))daxili bazarda tələbə uyğun olaraq məişət tullantılarının daşınması xidmətləri**
- b) yüklərin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında boşaltma və yükləmə işləmə
- c) dəmiryol nəqliyyatında sənişinlərin, baqaj, yük baqajlarının və poçtların daşınması
- d) xarici gəmilərin daxili su yollarında keçidi yığımları
- e) avtomobil nəqliyyatında (taksi və daxil olmaqla) sənişinlərin və yüklərin daşınması

Sual 51: Məhsulun istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılması mərhələsində nəqliyyat xidmətləri strategiyası hansı əsasdan işlənməlidir?

- a) nəqliyyat yükdaşımaları xidmətlərini reallaşdıran şəxslərin mənfəətlərini maksimumlaşdırılması zəruridir
- b) nəqliyyat yükdaşımaları xidmətlərini həyata keçirən şəxslərin bu istiqamətdə yükdaşıma axınını aparması zəruridir
- c) nəqliyyat xidməti göstərən müəssisələrin istehsal-məişət fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyi yüksəldilməlidir
- d))nəqliyyat yükdaşımaları ilə məşğul olan şəxslərin və müəssisələrin sərəncamında olan nəqliyyat vasitələrinin təhlilinə əsaslanmaq zəruridir**
- e) nəqliyyat yükdaşımaları ilə məşğul olan şəxslərin yeni yükdaşıma qurğularını alması zəruridir

Sual 52: Nəqliyyat vasitəsi ilə yükdaşımanı xarakterizə edən göstəricilərə aid deyildir:

- a) daşımaların maya dəyəri
- b) daşımaların sürəti
- c) daşımaların müntəzəmliyi
- a. daşımaların uzaqlığı
- d))daşımaların təhlükəsizliyi**

Sual 53: Nəqliyyatda tariflərin tərkib elementlərinə daxildir:

- a) ilkin-son əməliyyatlara dərəcələr
- b) nəqliyyat müəssisələrinin mənfəətləri
- c) əlavə dəyər vergisi
- d) yüklərin nəql olunması dərəcələri
- e))əvvəlkilərin hamısı daxildir**

Sual 54: Nəqliyyat xidmətlərinə görə tariflər aid edilir:

- a) yükdaşıma tarifləri
- b) sənişin daşıma tarifləri
- c) franko nəql etmə tarifləri
- d))yükdaşıma və sənişindəşıma tarifləri**
- e) fraxt tarifləri

Sual 55: Hansı beynəlxalq kommersiya termininə görə bütün nəqliyyat xərclərini məhsulun alıcısı ödəyir?

- a) franko-anbar istehlakçı
- b) franko-təyinat stansiyası
- c) franko-göndərmə stansiyası
- d))franko-təchizatçının anbarı**
- e) franko-liman terminalı

Sual 56: Malgöndərmənin bazis şərtlərində alıcının (istehlakçının) aşağıdakı öhdəliklərindən biri ona aid edilir:

- a) franko-zavod məhsulgöndərmə şərti istisna olmaqla, ixrac lisenziyasının alınmasını
- b) alıcının xahişi ilə onun hesabına və riskinə məhsulun aparılması üçün zəruri olan sənədlərin alınmasında ona kömək göstərilməsini
- c) bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq göndərilmiş göndərilmiş məhsulun dəyərinin ödənilməsi üzrə hesablaşma sənədlərinin və invoysun hazırlanması və alıcıya təqdim edilməsi
- d))müqavilədə nəzərdə tutulmuş vaxtda və yerdə təhvil aldığı məhsulu qəbul etməyi**
- e) məhsulgöndərmə müqaviləsinə (kontraktına) uyğun olaraq məhsulun göndərilməsini

Sual 57: Bu qiymətlər özündə FOB qiymətlərindən başqa sığorta və yüklərin idxalçı və ya ixracatçı ölkələrin sərhədlərinə qədər daşınması xərclərini birləşdirir:

- a) FAC ixrac qiymətləri
- b) EXW ixrac qiymətləri
- c))SİF idxal qiymətləri**
- d) DDU idxal qiymətləri
- e) DDP ixrac qiymətləri

Sual 58: Bu qiymətlər üzrə, ixracatçı firma idxalçıya əmtəəni ya qiymətə gəmiyə qədər nəqliyyat xərclərini daxil etməklə, ya da gəmiyə yükləmə xərclərini daxil etməklə satır

- a) SİF və ya FOB ixrac qiymətləri

b))FAC və ya FOB ixrac qiymətləri

c) FAC və ya SİF ixrac qiymətləri

d) EXW və ya DDU ixrac qiymətləri

e) CİF və ya SİF ixrac qiymətləri

Sual 59: Yükdəşimə nəqliyyat tarifləri hansı ticarət sferasına aid olunur?

a) nəqliyyat tarifləri vasitəçilərin qiymətidir

a. nəqliyyat tarifləri istehsalçının qiymətidir

b) bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir

c))bu tariflər topdansatış ticarəti sferasına aid olunur

d) bu tariflər bazar tarazlığı vəziyyətinə aid edilir

Sual 60: Yükdəşimə tariflərinin indeksi əsasında nə durur?

a) bu əsasdan istehlak qiymətləri indeksi hesablanır

b))yükdaşımlarına tariflər indeksi yükdaşımlarına tariflərin dinamikasını verir

c) bu indeksin köməyi ilə bazar tarazlığı hesablanılır

a. bu indeks təklifin qiymətini müəyyən edir

d) bu indeks tələbin qiymətini müəyyən edir

Sual 61: Dəmir yolu nəqliyyatında yükdəşimə göstəricilərini xarakterizə etmir:

a) buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması

b))daşımların uzaqlığının qeyri məhdudluğu

c) daşımların maya dəyərinin aşağı olması

d) daşımların sürətinin yüksək olması

e) daşımların müntəzəmliyinin stabilliyi

Sual 62: Avtomobil nəqliyyatında daxili yükdəşimə tarifləri müəyyənləşdirilir:

a) Qiymət (Tarif) Şurası tərəfindən

b) Nazirliklər tərəfindən

c) Gömrük Komitəsi tərəfindən

d) sifarişçi tərəfindən

e))avtonəqliyyat müəssisələri tərəfindən sərbəst şəkildə

Sual 63: Avtomobil nəqliyyatında daşımaların maya dəyərində birbaşa təsir göstərmir:

- a) əmək haqqının səviyyəsi
- b) avtobenzinin qiyməti
- c) dizel yanacaqının qiyməti
- d) regional qiymətlərin müxtəlif səviyyələri
- e))sürücünün yaşı**

Sual 64: Avtomobil nəqliyyatında yük tarifləri növlərinə aid deyildir:

- a) işəmuzd tariflər
- b) vaxtamuzd tariflər
- c) şəhərarası yüklərin daşınması tarifləri
- d) beynəlxalq yollarla yüklərin daşınması tarifləri
- e))cavablar doğru deyildir**

Sual 65: Vaxtamuzd tariflər hansı halda tətbiq olunmur:

- a))daşınan yüklərin miqdarını müəyyən etmək çətinlik törədən zaman**
- b) daşınma yolunu müəyyən etmək çətin olarsa
- c) hər saat işə görə
- d) avtomobilin yük götürməsindən asılı olaraq hər gediş kilometrə görə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 66: Kilometrə görə tariflər differensiallaşdırılır:

- a) yolun keyfiyyətindən asılı olaraq
- b))avtomobilin yük götürməsindən asılı olaraq**
- c) əmək haqqının səviyyəsinə görə
- d) ölkələrin inkişaf səviyyəsinə görə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 67: Nəqliyyatın ayrı-ayrı növlərində daşımaların maya dəyəri daha yüksəkdir:

- a) dəmir yol nəqliyyatında
- b) dəniz nəqliyyatında
- c))avtomobil nəqliyyatında**
- d) çay nəqliyyatında
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 68: Avtomobil nəqliyyatında yükdaşıma üzrə tarifdən güzəştlər hansı məqsədlə tətbiq olunur?

- a) avtomobilin sürətindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə
- b))avtomobilin yükgötürməsindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə**
- c) mövzud nəqliyyatdan uzun müddət istifadə məqsədilə
- d) mənfəətliliyin təmin olunması məqsədilə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 69: Avtomobil nəqliyyatında hansı əlavə əməliyyatlara görə yığımlar alınmır:

- a) boşaltma işlərinə görə
- b) yükləmə işlərinə görə
- c) anbar xidmətlərinə görə
- d))yüklərin ekspeditorlaşmasına görə**
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 70: Sərnişinlərin daşınması və baqacların avtomobil nəqliyyatı ilə regionlar arasındakı daşıma tariflərinə məqsədlə tənzimlənilir:

- a) daşımaların maya dəyərinin uçotu məqsədilə
- b) daşımalarda zəruri mənfəətin alınması məqsədilə
- c))daşımaların maya dəyərinin uçotu və zəruri mənfəətin alınması məqsədilə**
- d) istehlakçı tələbinin ödənilməsi məqsədilə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 71: Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşıma tarifləri hansı amillərdən asılı deyildir:

- a) vaqonun növü
- b) vaqonun mənsubluğundan
- c) göndərmə növündən
- d) daşımaların məsafəsindən
- e) **daşımalara görə ödənişlərin əvvəlcədən aparılmasından**

Sual 72: Konteynerli göndərişlərə görə tariflər nə əsasdan hesablanılır?

- a) vaqonlu tarifləri əsas götürməklə
- b) konteynerin saxlanması xərcinin uçotu ilə
- c) **konteynerin yüklənməsindən tam istifadənin uçotu ilə hesablanılır**
- d) əlavə xərclərin uçotu zəruriliyi ilə
- e) yüklərin sinifliliyini nəzərə almaqla

Sual 73: Dəmiryolu ilə nəql olunan birinci sinif yüklərə aid edilir:

- a) nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 50% təşkil edərsə
- b) **nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 15% təşkil edərsə**
- c) nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 70% təşkil edərsə
- d) nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 40% təşkil edərsə
- e) cavablar doğru deyildir

03

Sual 74: Nəqliyyat tarifləri özündə aşağıdakı tarifləri əks etdirir.

- a) **sərnişin və yükdaşımalarını**
- b) sərnişin və dəmiryolu nəqliyyatında yükdaşımalar
- c) sərnişin və ictimai nəqliyyatın bütün növlərində yükdaşımalar
- d) sərnişin və avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımalar
- e) sərnişin və yerli aviaxətlə yükdaşımalar

Sual 75: Hərəkət əməliyyatlarına aşağıdakı məsrəflər daxil edilmir:

- a) yükün hərəkəti üzrə

- b) rabitə yollarının məzmunu üzrə
- c) enerji təsərrüfatının məzmunu üzrə
- d) rabitə üzrə

a.)yükləmə – boşaltma işləri

Sual 76: Hesabat dövrünə sənaye- dəmiryol nəqliyyatı müəssisələri üzrə orta tarif dərəcəsi müəyyən etmək üçün aşağıdakı göstərici tələb olunmur:

- a) mənfəət kütləsi
- b) daşınma xərcləri (tam maya dəyəri)
- c) nəqliyyat məhsulunun həcmi
- d))məsafə**
- e) bütün cavablar düzgün deyil

Sual 77: Dəmir yol tarifləri yüklərin daşınma göndəriş növlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

- a) ümumi, yerli və müstəsna
- b))vaqonlar, konteyner, aztonajlı və xırda göndəriş tarifləri**
- c) vaqonlar üzrə, ümumi, yerli və müstəsna
- d) yerli, konteyner və aztonajlı
- e) bütün cavablar düzgün deyil

Sual 78: Avtomobil nəqliyyatında yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- a))buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması**
- b) daşımaların maya dəyərinin orta səviyyədə olması
- c) daşımaların sürətinin yüksək olması
- d) daşımaların müntəzəmliyinə nəzarət olunması
- e) xüsusi terminalların zəruriliyinin tələb olunması

Sual 79: Hava nəqliyyatı tariflərinə aid edilmir:

- a) hava limanları rayonlarında hava gəmilərinə xidmətə görə aeronaviqasiya xidməti tarifləri
- b) hava nəqliyyatı ilə poçtların daşınma tarifləri
- c))hava limanlarında sərnişinlərə xidmət tarifləri**
- d) hava nəqliyyatında yüklərin daşınma tarifləri

- e) hava gəmilərinə xidmət tarifləri

Sual 80: Dəmiryol nəqliyyat növlərinə aid deyildir:

- a) nəqliyyatda sənişinlərin daşınması tarifləri
- b) nəqliyyatda baqajların daşınması tarifləri
- c))avtomobil nəqliyyatında sənişinlərin və yüklərin daşınması tarifləri**
- d) nəqliyyatda poçtların daşınması tarifləri
- e) nəqliyyatda yük baqajlarının daşınması

Sual 81: Dəmir yolu nəqliyyatında formalaşan tariflərin tərkib elementlərinə aid deyildir:

- a) əlavə dəyər vergisi
- b) mənfəət
- c) daimi xərclər
- d) dəyişən xərclər
- e))aksiz vergisi**

Sual 82: Yerli tariflərə:

- a) dəmiryol-su yolu üzrə yüklərin daşınmasında tətbiq olunur
- b) dəmiryol-avtomobil yolu üzrə yüklərin daşınmasında tətbiq olunur
- c) birbaşa beynəlxalq yollarda yüklərin daşınmasında tətbiq olunur
- d))yerli təyinatlı dəmir yollarında yüklərin daşınmasında tətbiq olunur**
- e) iki dövlətin yollarının iştirakı ilə yüklərin daşınmasında tətbiq olunur

Sual 83: Dəmiryoldaşımalarında tətbiq olunan tarif növüdür:

- a))müstəsna tariflər**
- b) tələbin stimullaşdırılması
- c) vaxtamuzd tariflər
- d) büdcə dotasiyaları
- e) müqavilə tarifləri

Sual 84: Dəmiryol nəqliyyatında yüklərin daşınması zamanı xərclər fərqləndirilmir:

- a) yolların sahəsinə görə
- b) istifadə olunan lokomotivlərə görə
- c) yol sahələrinin yükləmə gərginliyinə görə
- d) məsafədən asılılığa görə
- e) **İtəbi iqlim şəraitinə görə**

Sual 85: Dəmiryol nəqliyyatında tariflər vahiddir:

- a) **İbtüın ölkə üzrə**
- b) ancaq şimal rayonlarının əraziləri
- c) ancaq cənub rayonlarının ərazilərində
- d) aran rayonlarında
- e) düzgün cavab yoxdur

Sual 86: Dəmiryol nəqliyyatında tariflər:

- a) **İbtüın ölkə üzrə vahiddir**
- b) rayonlara görə fərqləndirilir
- c) iqtisadi rayonlara görə fərqləndirilir
- d) sosial vəziyyətə görə fərqləndirilir
- e) demoqrafik vəziyyətə görə fərqləndirilir

Sual 87: Müstəsna tariflər müəyyən olunduqda

- a) **İəvvəlcədən daşınma məsafəsi bilinir**
- b) əvvəlcədən daşınma məsafəsi bilinmir
- c) daşınma məsafəsi tariflərdə nəzərə alınmır
- d) yükün həcminə görə tariflər müəyyən olunur
- e) cavablar doğru deyil

Sual 88: Ümumi tariflərə nisbətən müstəsna tariflər:

- a) **İplanlı təsərrüfatda çox yayılmış olur**
- b) bazar iqtisadiyyatında çox yayılmış olur

- c) konteynerli göndərişlər üçün xarakterikdir
- d) qarışıq iqtisadiyyat üçün xarakterikdir
- e) cavablar doğru deyil

Sual 89: Dəmir yolunda tariflər yüklərin göndərilmə növünə görə bölünürlər:

- a) vaqonlu tariflər
- b) konteynerli tariflər
- c) aztonajlı tariflər
- d) azgöndərişlərin tarifləri
- e) **)cavabların hər biri doğrudur**

Sual 90: Dəmir yolunda tariflər yüklərin göndərilmə növünə aid deyildir:

- a) vaqonlu tariflər
- b) aztonajlı tariflər
- c) konteynerli tariflər
- d) azgöndərişlərin tarifləri
- e) **)işəmuзд tariflər**

Sual 91: Avtomobil nəqliyyatı üçün xarakterikdir:

- a) yüksək manevretmə
- b) sürətlilik
- c) yüklərin sürətli çatdırılması
- d) tariflərin yüksək səviyyəsi
- e) **)cavabların hər biri doğrudur**

Sual 92: Vaqonlu tariflərin əsasında:

- a) konteynerin yükləmə gücündən tam istifadəyə görə hesablanır
- b) **)vaqonların yükləmə normasına görə dərəcələr durur**
- c) aztonajlı göndərişlər üçün tətbiq olunur
- d) kiçik tonajlı göndərişlər üçün tətbiq olunur
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 93: Avtomobil nəqliyyatının əsas üstünlüyü:

- a) yüklərin boşaltma-yükləmə işləri olmaması
- b) satıcının anbarından alıcının anbarına birbaşa çatdırılması
- c) yol şəbəkəsinin vəziyyəti
- d) yol şəbəkəsinin inkişafı
- e) **)cavablar doğrudur**

Sual 94: Avtomobil nəqliyyatında daşımaların maya dəyərində birbaşa təsir göstərmir:

- a) əmək haqqının səviyyəsi
- b) avtobenzinin qiyməti
- c) dizel yanacağıının qiyməti
- d) regional qiymətlərin müxtəlif səviyyələri
- e) **)sürücünün yaşı**

Sual 95: Avtomobil nəqliyyatında daxili yükdaşıma tarifləri müəyyənləşdirilir:

- a) Qiymət (Tarif) Şurası tərəfindən
- b) Nazirliklər tərəfindən
- c) Gömrük Komitəsi tərəfindən
- d) sifarişçi tərəfindən
- e) **)avtonəqliyyat müəssisələri tərəfindən sərbəst şəkildə**

Sual 96: Avtomobil nəqliyyatında yükdaşıma üzrə tarifdən güzəştlər hansı məqsədlə tətbiq olunur?

- a) avtomobilin sürətindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə
- b) **)avtomobilin yüklətməsindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə**
- c) mövcud nəqliyyatdan uzun müddət istifadə məqsədilə
- d) mənfəətliliyin təmin olunması məqsədilə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 97: Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşıma tarifləri hansı amillərdən asılı deyildir:

- a) vaqonun növü

- b) vaqonun mənsubluğundan
- c) göndərmə növündən
- d) daşımaların məsafəsindən
- e))daşımalara görə ödənişlərinəvvəlcədən aparılmasından**

Sual 98: Dəmiryolu ilə nəql olunan birinci sinif yüklərə aid edilir:

- a) nəqliyyat üzrə nəqliyyə tərkibi 50% təşkil edərsə
- b))nəqliyyat üzrə nəqliyyə tərkibi 15% təşkil edərsə**
- c) nəqliyyat üzrə nəqliyyə tərkibi 70% təşkil edərsə
- d) nəqliyyat üzrə nəqliyyə tərkibi 40% təşkil edərsə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 99: Dəmir yolu ilə nəql olunan birinci sinif yüklərə hansı yüklər aid edilir?

- a) materiallar
- b) avadanlıqlar
- c) maşınlar və mexanizmlər
- d) tikinti materialları və digər kütləvi yüklər
- e))xammallar və digər kütləvi yüklər**

Sual 100: Dəmir yolu ilə nəql olunan ikinci sinif yüklərə aid edilir:

- a) nəqliyyə xərcləri 50% təşkil edərsə
- b) nəqliyyə xərcləri 15% təşkil edərsə
- c))nəqliyyə xərcləri 5-10% təşkil edərsə**
- d) nəqliyyə xərcləri 20% təşkil edərsə
- e) nəqliyyə xərcləri 30% təşkil edərsə

Sual 101: Dəmiryolu ilə nəql olunan üçüncü sinif yüklərə hansı yüklər aid olunur:

- a) avadanlıqlar
- b) maşınlar
- c) materiallar
- d))qiymətli yüklər**
- e) xammallar

Sual 102: Dəmiryolu ilə nəql olunan üçüncü sinif yüklərə aid edilir:

- a) nəql etmə xərci 20% təşkil edərsə
- b) nəql etmə xərci 10% təşkil edərsə
- c) nəql etmə xərci 30% təşkil edərsə
- d))nəql etmə xərci 5% təşkil edərsə**
- e) nəql etmə xərci 50% təşkil edərsə

Sual 103: Dəmiryoldaşımalarında tətbiq olunan tarif növüdür:

- a) vaxtamuzd tariflər
- b) tələbin məhdudlaşdırılması
- c))yerli tariflər**
- d) iş həcmlərinin dəyişmələri
- e) müqavilə tarifləri

Sual 104: Normativ mənfəət təmin edir:

- a) ancaq nəzərdə tutulmuş rentabelliği
- b) ancaq müxtəlif məsafələrə bərabər səviyyədə mənfəətliliği
- c) ancaq xərclərin kompensasiyasını
- d) ancaq hərəkət əməliyyatı üzrə xərclərin ödənişini
- e))cavabların hər biri düzgündür**

Sual 105: Bütün yükdaşıma üzrə tariflər müəyyənləşdirilir:

- a) ümumilikdə
- b) daşıma məsafəsindən asılı olaraq
- c))ümumilikdə və daşıma məsafəsindən asılı olaraq**
- d) mənfəətə görə
- e) düzgün cavab yoxdur

Sual 106: Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşımada baza tarifi kimi hansı göstərici əsas götürülür:

- a) yolların sahəsi göstəricisi
- b) istifadə olunan lokomotiv yükdaşıma göstəricisi
- c))yükdaşımaların maya dəyərinin bütün dəmiryolunda orta göstəricisi**
- d) yol sahələrinin yükləmə gərginliyi göstəricisi
- e) düzgün cavab yoxdur

Sual 107: Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil.

- a) ümumi tariflər;
- b) yerli tariflər;
- c))akkord tariflər;**
- d) müstəsna tariflər;
- e) differensial tariflər

Sual 108: Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılmır:

- a) vaqonların tiplərinə görə;
- b) göndərişlərin növlərinə;
- c) daşıma məsafəsinə və sürətinə;
- d))boşdayanma vaxtına**
- e) vaqonların yükləmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə

Sual 109: Yük daşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- a) başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- b) yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- c))başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər**
- d) sərnişinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər
- e) yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər

Sual 110: Sərnişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- a) məsafənin uzaqlığından
- b) yerli rabitədən

- c) şəhər kənarı daşımalarından
- d))mənfəət kütləsindən**
- e) bütün cavablar düzgün deyil

Sual 111: Avtomobil daşınmalarının maya dəyəri aşağıdakılardan asılı deyil:

- a) yol iqlim şəraiti
- b) yüklərin növü
- c) yük axınlarının xarakteri
- d))hərəkət heyətinin tipindən**
- e) aparılan yüklər

Sual 112: Dəmiryolu tarifləri differensiallaşdırılır:

- a) vaqon tiplərinə görə
- b) onların iqtisadi təbiətinə görə
- c) göndəriş növlərinə görə
- d) vaqonların yükləməsindən istifadə dərəcəsinə görə
- e))quru yüklərin və liman qruplarına görə qruplaşma**

Sual 113: Dəmir yolu nəqliyyatında yükdaşıma tarifləri aşağıdakı əlamətlər üzrə təsnifatlandırılır:

- a) daşıma məsafəsi üzrə
- b) yükün növü üzrə
- c) göndərişin növü üzrə
- d) daşımaya xidmət növü üzrə
- e))bütün göstərilənlər üzrə**

Sual 114: Yükdaşıma nəqliyyat tarifləri hansı ticarət sferasına aid olunur?

- a) nəqliyyat tarifləri vasitəçilərin qiymətidir
- b) nəqliyyat tarifləri istehsalçının qiymətidir
- c) bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir
- d))bu tariflər topdansaş ticarəti sferasına aid olunur**
- e) bu tariflər bazar tarazlığı vəziyyətinə aid edilir

Sual 115: Yükdəşimə tariflərinin indeksi əsasında nə durur?

- a) bu əsasdan istehlak qiymətləri indeksi hesablanır
- b) **yükdəşimələrə tariflər indeksi yükdəşimələrə tariflərin dinamikasını verir**
- c) bu indeksin köməyi ilə bazar tarazlığı hesablanır
- d) bu indeks təklifin qiymətini müəyyən edir
- e) bu indeks tələbin qiymətini müəyyən edir

Sual 116: Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- a) **su və avtomobil nəqliyyatında**
- b) hava və dəniz nəqliyyatında
- c) dəmiryol nəqliyyatında
- d) avtomobil nəqliyyatında
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 117: Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənir:

- a) dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- b) daxili avia xətlərlə sənişinlərin və yüklərin daşınması
- c) dəmiryol nəqliyyatında sənişinlərin daşınması tarifləri
- d) **taksilərlə sənişinlərin daşınması tarifləri**
- e) dəniz nəqliyyatı tarifləri

Sual 118: Yerli tariflər:

- a) **yerli müəssisənin individual xərclərinin uçotu üzrə düzülür**
- b) ümumidəmir yolu şəbəkəsinə daxil edilir
- c) beynəlxalq dəmir yolu şəbəkəsinə daxil edilir
- d) regional dəmiryolu şəbəkəsinə daxil edilir
- e) sənişinlərin daşınmasında tətbiq olunur

Sual 119: Ümumi tariflərə görə:

- a) birbaşa daşımaların haqları müəyyən olunur
- b))əsas yüklərin daşıma haqları müəyyən olunur**
- c) mövsümi daşımaların haqları müəyyənləşdirilir
- d) iki və daha çox dövlətin daşıma sənədi ilə daşımaların haqları müəyyənləşdirilir
- e) hərəkət əməliyyatı üzrə haqları müəyyənləşdirilir

Sual 120: Dəmiryoldaşımlarında tətbiq olunan tarif növüdür:

- a) tələbin qiyməti
- b) dotasiya verilişləri
- c) müqavilə tarifləri
- d))ümumi tariflər**
- e) işəmuзд tariflər

Sual 121: Dəmiryol nəqliyyatında daşıma tariflərinin formalaşma amili deyildir:

- a) göndərmə məsafəsi
- b) vaqonun yükləyici həcmi
- c) göndərmənin məxsusi şərtləri
- d) vaqonun tipi
- e))yol-iqlim şəraitində müxtəliflik**

Sual 122: Dəmiryol nəqliyyatında daşıma tariflərinin formalaşma amili deyildir:

- a) vaqonun tipi
- b) vaqonun məxsusluğu
- c) göndərmə növü
- d))təbii iqlim şəraiti**
- e) sürətliliyi

Sual 123: Dəmiryol nəqliyyatında daşımaların tarif dərəcələri müəyyən olunur:

- a) birdərəcəli model əsasında
- b) xərc modeli əsasında
- c))ikidərəcəli model əsasında**

- d) alternativ model əsasında
- e) düzgün cavab yoxdur

Sual 124: Dəmiryol nəqliyyatında daşımaların tarif dərəcələri müəyyən olunur:

- a) ilkin əməliyyat üzrə
- b) başlanğıc əməliyyat üzrə
- c) hərəkət əməliyyatı üzrə
- d))ilkin-başlanğıc və hərəkət əməliyyatı üzrə**
- e) düzgün cavab yoxdur

Sual 125: Dəmiryol nəqliyyatında bütün yükdaşımalarının sinifləşdirilməsinə aid deyildir:

- a) yerli (bir yol həddində)
- b) birbaşa (bir və yaxud bir neçə dəmiryolu həddində, bu ancaq bir daşıma sənədi ilə olmalıdır)
- c) birbaşa qarışıq (dəmiryol-su yolu, dəmiryolu-avtomobil yolu, dəmiryolu-su yolu-avtomobil yolu və sairə)
- d))daşımalarda istifadə olunan lokomotivlərə görə fərqləndirmə**
- e) birbaşa beynəlxalq (iki və daha çox dövlətin yollarının iştirakı ilə lakin bir daşıma sənədi ilə)

Sual 126: Yükdaşıma nəqliyyatında ilkin-son əməliyyat xərclərinə aşağıdakıların hansı aid deyildir:

- a) yük partiyaları üzrə formalaşan tərkiblərlə əlaqədar xərclər
- b))nəqliyyat vasitələrinin təmir xərclərini**
- c) nəqliyyat yollarının saxlanması xərclərini
- d) energetik təsərrüfat xərclərini
- e) əlaqə vasitələrinin xərclərini

Sual 127: Yerli tariflər kim tərəfindən təsdiq olunur?

- a) büdcə xərcləri nəzərə alınmaqla yerli icra hakimiyyəti tərəfindən
- b) yerli idarə etmə strukturları tərəfindən

- c) **)yerli müəssisələrin individual xərclərinin uçotu ilə düzülməklə müəssisənin rəhbərliyi tərəfindən**
- d) dəmiryol nəqliyyatında bütün xərclər nəzərə alınmaqla nazirliklər tərəfindən
- e) baza tarifi nəzərə alınmaqla sifarişçisi tərəfindən

Sual 128: Nəqliyyatın ayrı-ayrı növlərində daşımaların maya dəyəri daha yüksəkdir:

- a) dəmir yol nəqliyyatında
- b) dəniz nəqliyyatında
- c) **)avtomobil nəqliyyatında**
- d) çay nəqliyyatında
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 129: Vaqonlara görə tariflərin tətbiqinin əsası nədir?

- a) vaqonların çəkisi
- b) vaqonların yükləmə norması
- c) vaqonların uzunluğu
- d) vaqonların müəyyən norma əsasında istismar müddəti
- e) **)vaqonların müəyyən norma əsasında yükləmə dərəcəsi**

Sual 130: Vaqonlara görə tariflərin müsbət xüsusiyyətləri:

- a) yükləmə qabiliyyətindən istifadə etməyə imkan verir
- b) yüklərin vaqonda məqsəduyğun yerləşməsinə şərait yaradır
- a. **)yükləmə qabiliyyətindən və vaqonun yerləşməsindən daha çox istifadəyə imkan verir**
- c) müəssisənin rentabelli işləməsinə imkan verir
- d) müəssisənin xərclərinin azalmasını şərtləndirir

Sual 131: Konteynerli göndərişlərə görə tariflər nə əsasdan hesablanılır?

- a) vaqonlu tarifləri əsas götürməklə
- b) konteynerin saxlanması xərcinin uçotu ilə
- c) **)konteynerin yükləməsindən tam istifadənin uçotu ilə hesablanılır**

- d) əlavə xərclərin uçotu zəruriliyi ilə
- e) yüklərin sinifliliyini nəzərə almaqla

Sual 132: Bu şərtə görə əmtəə göndəriş üçün rüsumlardan təmizləndikdən sonra sərhədə, göstərilən yerə və ya məntəqəyə, ancaq qəbul edən ölkənin gömrük sərhədinə gələnə qədər əmtəənin göndərişi üzrə satıcının məsuliyyəti yerinə yetirilmiş hesab olunur.

- a) FCA
- b) DES
- c) DEQ
- d) DAF**
- e) DDU

Sual 133: Bu şərtə görə liman körpüsündə təchizat (təhvil vermək) şərtinə görə satıcı razılaşdırılmış təyinat limanının körpüsündə (priçalda və pristanda) daşınması zamanı gömrük rüsumlarından təmizlənmiş əmtəənin alıcının öhdəsinə təhvil verdiyi andan təchizat üzrə özünün öhdəliyini yerinə yetirilmiş hesab edir.

- a) DDP
- b) DES
- c) DEQ**
- d) DDU
- e) DAF

Sual 134: Bu şərtə görə satıcı göstərilən təyinat limanına əmtəənin təchizatı üçün lazım olan məsrəfləri və fraxtı ödəməlidir. Lakin, gəminin yük yerinə əmtəə yükləndikdən sonra əmtəənin zədələnməsi və ya zay olması ilə bağlı olan risklər, həmçinin istənilən məsrəfin artması ilə bağlı risklər satıcıdan alıcıya keçir, əmtəənin daşınması üçün gömrük rüsumlarının ödənilməsi satıcının öhdəsinə düşür.

- a) EXW
- b) FOB

- a. FCA
- c))CFR**
- d) CIF

Sual 135: Bu şərtə görə satıcı göstərilən təyinat yerinə qədər əmtəəni daşımağa görə fraxt ödəyir. Əmtəənin (ANV - ni) yük daşıyana təhvil verdikdən sonra xərclərin istənilən artımı ilə bağlı risklərə görə öhdəlik satıcıdan alıcıya keçir.

- a) FCA
- b))CPT**
- c) CIP
- d) EXW
- e) DAF

Sual 136: Bu şərtə görə satıcı idxal ölkəsində razılaşdırılan məntəqəyə əmtəəni çatdırdığı anda özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir.

- a) FCA
- b) FOB
- c) CIF
- d) CPT
- e))DDP**

Sual 137: Bu şərtə görə satıcı idxal ölkəsində razılaşdırılmış məntəqəyə əmtəənin çatdırıldığı andan özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir. Satıcı əmtəəyə düşən bütün məsrəflər və risklərlə əlaqəli ödənişləri, gömrük rəsmiləşdirmələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqəli bütün məsrəfləri və riskləri öhdəsinə götürməlidir.

- a))DDU**
- b) DES
- c) DDP
- d) DAF
- e) DEQ

Sual 138: Bu şərtə görə satıcı razılaşdırılmış təyinat limanında daşınması zamanı gömrük rüsumlarından təmizlənmiş (gömrük rüsumları ödənməmiş) əmtəəni alıcının öhdəsinə təhvil verdiyi andan özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir

- a) DEQ
- b))DES**
- c) DDU
- d) DAF
- e) DDP

Sual 139: Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşımada baza tarifi kimi hansı göstərici əsas götürülür:

- a) yolların sahəsi göstəricisi
- b) istifadə olunan lokomotiv yükdaşıma göstəricisi
- c))yükdaşımaların maya dəyərinin bütün dəmiryolunda orta göstəricisi**
- d) yol sahələrinin yükləmə gərginliyi göstəricisi
- e) düzgün cavab yoxdur

Sual 140: Dəmiryol nəqliyyatında yüklərin daşınması zamanı xərclər fərqləndirilmir:

- a) yolların sahəsinə görə
- b) istifadə olunan lokomotivlərə görə
- c) yol sahələrinin yükləmə gərginliyinə görə
- d) məsafədən asılılığa görə
- e))təbii iqlim şəraitinə görə**

04

Sual 141: Dəniz nəqliyyatında yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- a) buraxılış qabiliyyətinin qeyri məhdudluğu
- b) daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- c) daşımaların sürətinin aşağı olması
- d))xüsusi yol şəbəkəsinin zəruriliyinin tələb olunması**
- e) daşımaların müntəzəmliyinin bəzən məhdud olması

Sual 142: Çay nəqliyyatının yük tariflərinin təsnifatı aparılır:

- a) daşıma haqlarının təyin edilmə üsuluna görə
- b) üsuluna görə
- c) daxili quruluşuna görə
- d) daşımaların növlərinə görə
- e) **yüklərin partiyılılığına görə**

Sual 143: Hava nəqliyyatı tariflərinin elementi deyildir:

- a) daimi xərclər
- b) dəyişən xərclər
- c) mənfəət
- d) əlavə dəyər vergisi
- e) **ticarət əlavələri**

Sual 144: Su nəqliyyatına xas deyildir:

- a) məhdudlaşdırılmış yollarla həyata keçirilir
- b) vahid nəqliyyat sistemi yaratmır
- c) iş şəraitinin fərqliliyi
- d) xərclərin səviyyəsinin fərqliliyi
- e) **yol şəbəkə sisteminin mövcudluğu**

Sual 145: Çay nəqliyyatının üstünlüyüdür:

- a) **böyük buraxılış qabiliyyəti**
- b) daşımaların
- c) böyük kapital qoyuluşu
- d) yol şəbəkə sisteminin mövcudluğu
- e) daşımaların maya dəyərinin yüksək səviyyəsi

Sual 146: Çay nəqliyyatının üstünlüyüdür:

- a) böyük buraxılış qabiliyyətinin olmaması

- b))daşımaların maya dəyərinin aşağı olması**
- c) böyük kapital qoyuluşu
- d) yol şəbəkə sisteminin mövcudluğu
- e) cavablar düzgün deyildir

Sual 147: Çay nəqliyyatına xarakterik deyildir:

- a) böyük buraxılış qabiliyyəti
- b) daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- c) az kapital qoyuluşu
- d) yüklərin daşınma preyskurantlarının olması
- e))qiymətli yüklərin sürətli daşınması**

Sual 148: Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri bölünməsi aparılmır:

- a) yüklərin növlərinə görə
- b) göndərmə növlərinə görə
- c) konteynerlərlə daşımalara görə
- d) yığma və kiçik həcmli daşımalara görə
- e))sürətli daşımalara görə**

Sual 149: Çay nəqliyyatında tariflər dəyişdirilir:

- a) ictimai tənzimləmə ilə
- b))dövlət tənzimlənməsi ilə**
- c) Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən
- d) Nazirlər Kabineti tərəfindən
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 150: Konteynerlərlə daşımalar zamanı ödəniş müəyyən olunur:

- a) vaxta görə
- b) işə görə
- c))konteyner hesabı ilə**
- d) akkord mükafatlı
- e) cavablar doğru deyil

Sual 151: Konteynerlə daşımalarda tariflər müəyyən olunur:

- a) daşınan yükə görə
- b))konteyner hesabına görə**
- c) gəminin modelinə görə
- d) göndərmənin maliyyə imkanlarına görə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 152: Hava nəqliyyatı ilə sərnəşinlərin daşınması tarifləri nə əsasdan müəyyən olunur?

- a) uçuş məsafəsinə görə
- b) aerobusun modelinə görə
- c) yerləşməyə görə
- d) uçuş zamanı xidmətə görə
- e))cavablar doğrudur**

Sual 153: Kommunal və mənzil xidmətləri tariflərinin formalaşması xüsusiyyəti deyildir:

- a) ictimai istehsal sferasında əhali üçün material, qeyri-material (mənəvi) xidmətlərin istehsalı və reallaşdırılmasıdır
- b) hiss olunmayan qeyri-material xarakterliliyi
- c) istehlakın fərdi xarakter daşması
- d) saxlanma qabiliyyəti olmaması
- e))yığma və daşınmasının mümkünlüyü**

Sual 154: Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat tarifinin növü deyil-

- a) differensial tariflər
- b) mütənasib tariflər
- c) akkord tariflər
- d))mütərəqqi tariflər**
- e) tariflər.

Sual 155: Beynəlxalq tarif və fraxtlar nəyi ifadə edir?

- a) Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- b) Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- c))Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini**
- d) Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri
- e) Daşıma qiymətlərini

Sual 156: Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil:

- a) ümumi tariflər
- b) yerli tariflər
- a.)akkord tariflər**
- c) müstəsna tariflər
- d) differensial tariflər

Sual 157: Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılmır

- a) vaqonların tiplərinə görə
- b) göndərişlərin növlərinə
- c) daşıma məsafəsinə və sürətinə
- d))boşdayanma vaxtına**
- e) vaqonların yükləmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə

Sual 158: Dəmiryol nəqliyyat növlərinə aid deyildir:

- a) nəqliyyatda sərnişinlərin daşınması tarifləri
- b) nəqliyyatda baqajların daşınması tarifləri
- c))avtomobil nəqliyyatında sərnişinlərin və yüklərin daşınması tarifləri**
- d) nəqliyyatda poçtların daşınması tarifləri
- e) nəqliyyatda yük baqajlarının daşınması

Sual 159: Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- a) on
- b) üç
- c) beş

- a.)altı
- d) on iki

Sual 160: FOB və FAS şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- a) Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- b))Nəqletmə xərclərinin kəmiyyəti qədər**
- c) Ödəniş şərtləri ilə
- d) Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- e) Bazar şərtləri ilə

Sual 161: Fraxt nədir?

- a) avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- b) dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- c))su nəqliyyatı tarifləri**
- d) çay nəqliyyatı tarifləri
- e) hava nəqliyyatının tarifləri

Sual 162: Gömrük rüsumlarının tətbiq edilməsi hansı məqsədləri güdür?

- a) xarici iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi
- b))dövlət büdcəsinin artması**
- c) daxili bazarın daxili rəqabətdən qorunması
- d) xarici bazarların zəbt edilməsi
- e) daxili bazarda qiymətlərin aşağı düşməsi

Sual 163: Hava nəqliyyatı tariflərinə aid edilmir:

- a) hava limanları rayonlarında hava gəmilərinə xidmətə görə aeronaviqasiya xidməti tarifləri
- b) hava nəqliyyatı ilə poçtların daşınma tarifləri
- c))hava limanlarında sərnişinlərə xidmət tarifləri**
- d) hava nəqliyyatında yüklərin daşınma tarifləri
- e) hava gəmilərinə xidmət tarifləri

Sual 164: Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənir:

- a) dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- b) daxili avia xətlərlə sənişinlərin və yüklərin daşınması
- c) dəmiryol nəqliyyatında sənişinlərin daşınması tarifləri
- d))taksilərlə sənişinlərin daşınması tarifləri**
- e) dəniz nəqliyyatı tarifləri

Sual 165: İxrac və ya idxal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqlənirlər:

- a) İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmənin qiymətləri
- b) bircəlarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətləri
- c) ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansatış qiymətləri
- d))beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri**
- e) birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin daxili topdansatış qiymətləri

Sual 166: Kapitalist bazarının regional qiymətlərinə xasdır:

- a) onlar “Qapalı” bazar qiymətindən yüksək olur
- b) onlar “Azad” bazar qiymətindən yüksək olur
- c) onlar “Qapalı” bazar qiymətindən aşağı olur
- d))onlar “Qapalı” bazar qiymətinə bərabər olur**
- a. onlar “Azad” bazar qiymətindən aşağı olur

Sual 167: Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- a) dəniz nəqliyyatında
- b) boru-kəmərlər
- c) hava nəqliyyatında
- d))avtomobil nəqliyyatında**
- e) çay və hava nəqliyyatında

Sual 168: Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- a) **su və avtomobil nəqliyyatında**
- b) hava və dəniz nəqliyyatında
- c) dəmiryol nəqliyyatında
- d) avtomobil nəqliyyatında
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 169: Prefensial qiymətləri müəyyən edilir:

- a) **müəyyən əmtəələrin göndərilməsi haqqında hökumətlərarası razılaşmalara görə**
- b) “Azad” bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- c) “Qapalı” bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- d) beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı razılaşmalara görə
- e) Qərbi Avropa dövlətləri arasında integrasiya prosesləri nəticəsində daha üstünlüyə malik olan ölkələrin razılaşmalarına görə

Sual 170: FOB və SIF şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- a) ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər;
- b) **nəqliəmə xərclərinin kəmiyyəti qədər;**
- c) ödəniş şərtləri ilə;
- d) gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər;
- e) bazar şərtləri ilə.

Sual 171: Dünya qiymətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- a) FAC, FOB və CIF qiymətləri;
- b) müqavilə qiymətləri;
- c) birca məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri;
- d) iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;
- e) **daxili topdansatış qiymətləri**

Sual 172: Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri aşağıdakı yük növlərindən və göndəriş növlərindən biri üzrə differensasiya olunmur:

- a) gəmi
- b) konteyner
- c) yığma
- d) xırda
- e) **)müstəsna**

Sual 173: Dəmir yol tarifləri yüklərin daşınma göndəriş növlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

- a) ümumi, yerli və müstəsna
- b) **)vaqonlar, konteyner, aztonajlı və xırda göndəriş tarifləri**
- c) vaqonlar üzrə, ümumi, yerli və müstəsna
- d) yerli, konteyner və aztonajlı
- e) bütün cavablar düzgün deyil

Sual 174: Çay nəqliyyatında yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- a) buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması
- a. daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- b) daşımaların sürətinin aşağı olması
- c) **)daşımaların həcmnin böyük olmaması**
- d) liman terminalının tələb olunmaması

Sual 175: Hava nəqliyyatının yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- a) buraxılış qabiliyyətinin aşağı olması
- b) daşımaların maya dəyərinin yüksək olması
- c) daşımaların çox yüksək sürətliliyi
- d) daşımaların uzaqlığının qeyri-məhdudluğu
- e) **)daşımaların müntəzəmliyinə nəzarət olunması**

Sual 176: Dəniz və çay nəqliyyatında tariflərə təsir edən istismar xüsusiyyəti deyildir:

- a) üzən dəniz və çay nəqliyyatının kənara çıxardığı suyun həcmi
- b) gəminin yükdaşıma qabiliyyəti
- c) dedveyt – tam yük qaldıra bilmə
- d) yükün yerləşdirilməsi
- e) **)yüklənmənin texniki-istismar keyfiyyət norması**

Sual 177: Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri aşağıdakı yük növlərindən və göndəriş növlərindən biri üzrə differensasiya olunmur:

- a) gəmi
- b) konteyner
- c) yığma
- d) xırda
- e) **)müstəsna**

Sual 178: Dəniz nəqliyyatı ilə yükdaşıma tarifləri aşağıdakı əlamətlər üzrə təsnifatlandırılır:

- a) tətbiq sferası üzrə
- b) üzmə növü üzrə
- c) daşıma növü üzrə
- d) **)daşımanın yüklərin növləri üzrə**
- e) bütün cavablar doğrudur

Sual 179: Çay nəqliyyatında yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- a) buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması
- b) daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- c) daşımaların sürətinin aşağı olması
- d) **)daşımaların həcmi böyük olmaması**
- e) liman terminalının tələb olunmaması

Sual 180: Hava nəqliyyatının yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- a) buraxılış qabiliyyətinin aşağı olması
- b) daşımaların maya dəyərinin yüksək olması

- c) daşımaların çox yüksək sürətliliyi
- d) daşımaların uzaqlığının qeyri-məhdudluğu
- e) **)daşımaların müntəzəmliyinə nəzarət olunması**

Sual 181: Dəniz və çay nəqliyyatında tariflərə təsir edən istismar xüsusiyyəti deyildir:

- a) üzən dəniz və çay nəqliyyatının kənara çıxardığı suyun həcmi
- b) gəminin yükdaşıma qabiliyyəti
- c) dedveyt – tam yük qaldıra bilmə
- d) yükün yerləşdirilməsi
- e) **)yüklənmənin texniki-istismar keyfiyyət norması**

Sual 182: Dəniz nəqliyyatında kabotaj üzmə tarifləri müəyyən olunur:

- a) vahid əsaslarla
- b) dəyişkən əsaslarla
- c) çox dərəcələrlə
- d) **)iki dərəcəli əsaslarla**
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 183: Hərəkət əməliyyatları dərəcələri differensiallaşdırılır:

- a) **)yüklərin növünə görə**
- b) əmək haqqına görə
- c) maya dəyərinə görə
- d) hərəkətin sürətliliyinə görə
- e) istismar xərclərinin qeyri-bərabərliyinə görə

Sual 184: Çay nəqliyyatında sərnişin tarifləri təsnifləşdirilmir:

- a) göndərmə növünə görə
- b) gedişin uzaqlığına görə
- c) gediş şəraitinə görə
- d) tətbiq sferasına görə
- e) **)yükləmə-boşaltma işlərinə görə**

Sual 185: Çay nəqliyyatında sənişin tariflərinin təsnifləşdirilməsinə aid edilmir:

- a) xarici görünüşünə görə
- b) düzülüş prinsipinə görə
- c) tətbiq sferasına görə
- d))limanlarda dayanma əməliyyatlarına görə**
- e) gediş şəraitinə görə

Sual 186: Yerli yollarla sənişinlərin və baqajların su nəqliyyatı ilə və bərələrlə daşınması:

- a) dövlət tərəfindən tənzimlənmiş
- b))dövlət tərəfindən tənzimlənir**
- c) yerli icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən tənzimlənir
- d) cavablar doğru deyildir
- e) ictimai tənzimlənir

Sual 187: Su nəqliyyatında sənişindəşma tarifləri sinifləşdirilir:

- a) sənişinlərin sayına görə
- b))gəmiçiliyə görə**
- c) mövsümlüyə görə
- d) cavablar doğru deyildir
- e) nəqliyyatın növünə görə

Sual 188: Su nəqliyyatında sənişindəşma tariflərinin sinifləşdirilməsinə aid deyildir:

- a) göndərmə növlərinə görə
- b) yüklərin hərəkət məsafəsinə görə
- c) gediş şəraitinə görə
- d) yerləşdirmə sferasına görə
- e))yükçötürməsinə görə**

Sual 189: Su nəqliyyatında sənişinlərin daşınması üzrə tariflər fərqləndirilmir:

- a) yola salma növlərinə görə
- b) uzaq məsafəyə görə
- c) şəhərlərarası xətlərə
- d))dəniz limanlarına görə**
- e) bərələrə görə

Sual 190: Su nəqliyyatında məqsədindən asılı olaraq tariflərin bölünməsinə aid deyildir:

- a) çay nəqliyyatı tarifləri
- b) dəniz nəqliyyatı tarifləri
- c) turist tarifləri
- d))hərəkətin fasiləsizliyi tarifləri**
- e) ekskursiya tarifləri

Sual 191: Su nəqliyyatında səfərin məqsədindən asılı olaraq tariflərin bölünmə növüdür:

- a) su növləri tarifləri
- b))turist və ekskursiya tarifləri**
- c) dəniz tarifləri
- d) məqsədyönlü tariflər
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 192: Qiymətlər sırası istifadə olunur:

- a) əmtəələrin çeşid və miqdar nomenklaturasının hesablanması
- b) ayrı-ayrı ölkələrin ümumi qiymət indekslərinin hesablanması
- c))ixrac və ya idxal qiymət indekslərinin hesablanması**
- d) ümumi dünya bazarında orta qiymət indekslərinin hesablanması
- e) tələb və ya təklif qiymət indekslərinin hesablanması

Sual 193: Konyukturaya təsir edən daimi fəaliyyət göstərməyən qeyri tsiklik amillərə aid deyil:

- a))elmi-texniki tərəqqi;**

- b) sosial ziddiyyətlər;
- c) kortəbii hadisələr;
- d) möhtəkirlik amilləri;
- e) daxili və beynəlxalq siyasi böhranlar.

Sual 194: Fraxt nədir?

- a) Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin daha geniş yayılmış formalarıdır;
- b))Əsasən qeyri inhisarçı gəmiçilikdə trampovlu gəmi sahibləri tərəfindən daşınma haqqının forması;**
- a. Avtomobil nəqliyyatında beynəlxalq tariflərdir.
- c) Hava nəqliyyatında beynəlxalq tarifləri;
- d) Heç biri.

Sual 195: Beynəlxalq kommersiya terminləri («inkoterm») şərtlərinə hansı ildən tətbiq olunmağa başlamışdır?

- a))1936-cı ildən**
- b) 1940-cı ildən
- c) 1965-ci ildən
- d) 1990-cı ildən
- e) 2000-ci ildən

05

Sual 196: Aşağıdakılardan hansı yükdaşıma üzrə nəqliyyat növləri hesab olunmur?

- a) dəmiryol nəqliyyatı
- b) dəniz-çay nəqliyyatı
- c) hava nəqliyatı
- d))boru-kəməri nəqliyyatı**
- e) avtomobil nəqliyyatı

06

Sual 197: İstehlak xidmətlərinə qiymətqoymada uçota alınan-sfesifik məsrəf növü deyil?

- a) vaxt məsrəfləri;

- b) fiziki güc məsrəflərə;
- c) əsəbi – psixi məsrəflər;
- d) sensor məsrəflər;
- e) **satış məsrəfləri**

Sual 198: Sudan xammal kimi istifadə edənlər üçün sudan istifadə tarifi nə qədərdir?(1 m³ üçün ƏDV ilə)

- a) 8 manat;
- b) 11 manat;
- c) 14 manat;
- d) 9 manat;
- e) **12 manat.**

Sual 199: Azərbaycanın iri şəhərlərində «əhali» istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün ƏDV ilə)

- a) 2 qəpik;
- b) **4 qəpik;**
- c) 3 qəpik;
- d) 7 qəpik;
- e) 6 qəpik.

Sual 200: Elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifləri nə qədərdir?

- a) 5,8 qəpik;
- b) **6,0 qəpik;**
- c) 7,5 qəpik;
- d) 7,0 qəpik;
- e) 7,7 qəpik

Sual 201: Reklamın işlənməsi və yerləşdirilməsi xidmətlərinə tariflərin tənzimlənməsini aparır:

- a) Vergilər Departamenti
- b) Gömrük Komitəsi

- c) Statistika Komitəsi
- d))Tarif Şurası**
- e) Maliyyə Nazirliyi

Sual 202: 20 kv/m-ə qədər reklam lövhəsinin ölçüləri halında reklam xidmətlərinə hansı tarif əmsalı tətbiq olunur?

- a) 0,8
- b) 0,6
- c))1,0**
- d) 0,5
- e) 2,0

Sual 203: Təhsil və mədəni xidmət tarifləri formalaşır:

- a) dəyər qanunu əsasında
- b) tələb və təklif nisbətində
- c))bazar qanunlarının birgə fəaliyyəti əsasında**
- d) xalis bazar mexanizmi ilə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 204: Səhiyyə xidmətləri tarifləri üçün xarakterik deyildir:

- a) daxili və xarici amillərin təsiri
- b) tələb və təklif nisbətləri
- c) sosial xidmətlərin yüksək ictimai əhəmiyyətliyi
- d) istehlakçıya dotasiyalar
- e))istehlakçılara subsidiyalar**

Sual 205: Təhsil, səhiyyə xidmətləri bölünürlər:

- a))pullu və pulsuz xidmət**
- b) ancaq pullu xidmətlər
- c) ancaq pulsuz xidmətlər
- d) əvəzsiz xidmətlər
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 206: Sosial mədəni təyinatlı xidmət növlərinə tariflər:

- a) **)bazarın seqmentləşdirilməsinə uyğun olaraq qiymət diskriminasiyası üzrə aparılır**
- b) bazar konyukturasına uyğun aparılır
- c) ancaq tələb həcminə görə müəyyən olunur
- d) ancaq təklif qiymətinə görə aparılır
- e) cavablar doğrudur

Sual 207: Turistik xidmətlərin tariflərinə təsir edir:

- a) vergi qanunçuluğunun təkmillilik səviyyəsi
- b) inflyasiyanın səviyyəsi
- c) dövlətin iqtisadi siyasəti
- d) mövsümi amil
- e) **)cavablar doğrudur**

07

Sual 208: Reqlionlarda «əhali» istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün ƏDV ilə)

- a) **)3 qəpik**
- b) 5 qəpik;
- c) 2 qəpik;
- d) 4 qəpik;
- e) 7 qəpik.

Sual 209: «Qeyri-əhali» istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün ƏDV ilə).

- a) 18 qəpik;
- b) 16 qəpik;
- c) 14 qəpik;
- d) **)20 qəpik;**
- e) 17 qəpik.

Sual 210: Mənzil kommunal xidmətlərinə görə əhaliyə müəyyən edilən haqqı hesablamaq üçün aşağıdakı göstəricini bilmək vacib deyil:

- a) mənzilin saxlanması və təmirinə sərf olunan xərclərin səviyyəsi baxımından mənzil-kommunal xidmətlərinə əhalinin ödədiyi haqqın səviyyəsi
- b) müvafiq dövr ərzində bir nəfərə görə mənzil-kommunal xidmətlərinin istehsalına müəssisənin mövcud xərcləri
- c) 1 km mənzil – kommunal xidmətlərinin faktiki dəyəri
- d) yaşayış sahəsinin sosial norması
- e) **)telefonda istifadəyə görə abunə haqqı**

Sual 211: Mənzil-kommunal xidmətləri tariflərində nəzərə alınır:

- a) istehsalın nadirliyi
- b) **)nəticə və xidmətin göstərilməsi prosesi**
- c) əmtəənin həyat dövrü
- d) istehsal prosesinin yığcamlılığı
- e) servis işinin təşkili

Sual 212: Kommunal-məişət xidmətlərinə aid deyildir:

- a) mənzilin təqdim olunması
- b) məişət elektrik enerjisi
- c) su və istilik
- d) **)rabitə xidmətləri**
- e) tibbi xidmətlər

Sual 213: Kütləvi tələbat xarakterli xidmətlərə aid deyildir:

- a) şəhərnəqliyyatında gediş
- b) turistik xidmətlər
- c) paltarların fərdi tikişi və təmiri
- d) **)mənzilin təqdim olunması**
- e) kimyəvi təmizləmə xidmətləri

Sual 214: «Əhali» istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsatış qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün ƏDV ilə)

- a) 100 manat;
- b) 45,0 manat;
- c) 41,0 manat;
- d) 47,2 manat;**
- e) 46,8 manat

Sual 215: «Qeyri-əhali» istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsatış qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün ƏDV ilə)

- a) 92,0 manat;
- b) 100 manat;**
- c) 89,0 manat;
- d) 97,0 manat;
- e) 93,8 manat.

Sual 216: Kommunal xidmətləri göstərən müəssisələrdə tariflər:

- a) tələb əsasında hesablanılır
- b) təklif əsasında hesablanılır
- c) tələb-təklif əsasında hesablanılır
- d) əsas normativ xərclər əsasında hesablanılır**
- e) cavablar doğru deyildir

08

Sual 217: Azərbaycanın iri şəhərlərində «Əhali» istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün ƏDV ilə)

- a) 20 qəpik;
- b) 23 qəpik;
- c) 30 qəpik ;**
- d) 34 qəpik;
- e) 35 qəpik.

Sual 218: Regionlarda «Əhali» istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün ƏDV ilə) ?

- a) 17 qəpik;
- b))14 qəpik;**
- c) 19 qəpik;
- d) 22 qəpik;
- e) 13 qəpik

Sual 219: Azərbaycan iri şəhərlərində «qeyri-əhali» istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün ƏDV ilə)

- a) 54 qəpik;
- b) 62 qəpik;
- c))70 qəpik;**
- d) 58 qəpik.
- e) 67 qəpik;

Sual 220: Gömrük rüsumu – bu

- a))dolayı vergidir;**
- b) birbaşa vergidir;
- c) gömrük orqanının onun xidmətlərinə görə qiymət mükafatıdır;
- d) əmtənin daşınmasına görə vergidir;
- e) dövlətə pul mükafatıdır.

Sual 221: Dünya təcrübəsində tətbiq olunan məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- a) on
- b) üç
- c) beş
- d))altı**
- e) on iki

Sual 222: Tariflə dərəcələrinin qurşaqlar üzrə məcmuusu aşağıdakılardan birini formalaşdırır:

- a) **)tarif sxemini**
- b) dəmiryol sxemini
- c) nəqliyyat sxemini
- d) yük sxemini
- e) sərnişin sxemini

Sual 223: Xidmətlərə görə tariflər aşağıdakılardan birini kompensasiya etməlidir:

- a) istismar xərcləri
- b) istifadə olunmuş kapitala görə faizlər
- c) fiskal vergilər
- d) avadanlıqların amortizasiyası
- e) **)bütün variantlar doğrudur**

Sual 224: Məişət xidmətlərinə tariflərin formalaşmasında hansı xərclər nəzərə alınmır?

- a) **)material məsrəfləri**
- b) əmək məsrəfləri
- c) avadanlıqların amortizasiyası
- d) cavablardan heç biri doğru deyildir
- e) vaxt məsrəfləri

Sual 225: Məişət xidmətlərinin mütərəqqi formaları aşağıdakılardan biridir:

- a) paltarların fərdi tikişi
- b) çamaşırxana xidmətləri
- c) mərasim xidmətləri
- d) **)sifarişinin evində xidmət**
- e) məişət texnikasının təmiri

Sual 226: Məişət xidmətlərinə tariflərin formalaşmasının əsas metodoloji prinsipi-

- a) material xərcləri əsasında tariflərin müəyyən olunması
- b))əmək məsrəfləri əsasında tariflərin müəyyən olunması**
- c) işlərin yerinə yetirilməsi zamanı sərf olunan elektrik enerjisi xərcləri əsasında tariflərin müəyyən olunması
- d) xüsusi şərait yaradılması əsasında tariflərin müəyyən edilməsi
- e) material resurslarının məsrəf norması əsasında tariflərin müəyyən olunması

Sual 227: Məişət xidməti tariflərinə daxil deyildir:

- a. işlərin yerinə yetirilməsinə vaxt məsrəfləri
- b.))işlərin yerinə yetirilməsi zamanı xərclənən əsas materialların, hissələrin, ehtiyat hissələrinin dəyəri**
- b) işlərin yerinə yetirilməsinin xüsusi şərtlə
- c) xidmətlərin keyfiyyətində nəzərə alınan əlavələr (güzəştlər)
- d) işlərin təcili yerinə yetirilməsində nəzərə alınan əlavələr (güzəştlər)

Sual 228: Məişət xidmətləri tarifləri olmalıdır:

- a) təsbit olunan
- b))dəyişkən**
- c) ayrı-seçkili
- d) mövsümi
- e) sürüşkən

Sual 229: Aşağıdakı məişət xidmətlərinə tariflər formalaşmır:

- a) istilik təchizatı xidməti
- b) elektrik enerjisi ilə təchizat xidməti
- c))səhiyyə xidmətləri**
- d) içməli su ilə təchizat xidmətləri
- e) təbii qazla təchizat üzrə xidmətlər

Sual 230: Xidmətlərin hansı kateqoriyasına əhali gəlirlərinin artımı zamanı tələb aşağı düşür?

- a) ilkin zərurət əmtəələrinə

b))aşığı kateqoriyalı xidmətlərə

- c) dəb-dəbəli predmetlərə
- d) vahid elastiklikli tələb əmtəələrinə
- e) xidmətlərin bu kateqoriyasından heç birinə

Sual 231: İstehlak xidmətlərinə tariflərin formalaşmada nəzərə alınmayan məsrəf növü hansıdır?

- a) fiziki güc məsrəfləri
- b) sensor məsrəflər
- c) əsəbi-psixi məsrəflər
- d) vaxt məsrəfləri
- a.)pul məsrəfləri**

Sual 232: Məişət xidmətlərinə tariflərin differensiasiyası aşağıdakı amillər nəzərə alınmaqla həyata keçirilir:

- a) məişət xidməti müəssisəsinin maksimum dərəcədə istehlakçıya yaxınlaşdırılması
- b) məişət xidmətlərinin tam çeşidinin əhatə olunması
- c) işlərin yerinə yetirilməsi üçün xüsusi şəraitin yaradılması
- d))ərazi amili**
- e) xidmət göstərilmə vaxtı

Sual 233: Təmir xidmətlərinə tariflər aşağıdakıların uçuotu ilə işlənilir:

- a) məişət xidməti müəssisələrinin istehlakçılara maksimal yaxınlaşması
- b) xidmət çeşidinin tam əhatə olunması
- c) işlərin yerinə yetirilməsi üçün xüsusi şəraitin yaradılması
- d))sifarişçiyə məmulatın təmirə verilməsi onun alınmasından daha sərfəli olması**
- e) yerli xarakteri

Sual 234: Məişət xidməti tarifləri tənzimlənilir:

- a) Tarif Şurası tərəfindən
- b))yerli idarəetmə orqanları tərəfindən**
- c) regional idarəetmə orqanları tərəfindən
- d) Vergilər Departamenti tərəfindən
- e) məişət xidməti müəssisəsinin özü tərəfindən

Sual 235: Gömrük tarifləri aşağıdakı əlamətlər üzrə təsnifləşdirilir:

- a) ayırma üsuluna görə
- b) tutulma obyektinə görə
- c) xarakterinə və mənşəyinə görə
- d) dərəcə tiplərinə və hesablanma qaydasına görə
- e))bütün variantlar doğrudur**

Sual 236: Qazın nəqli tariflərini müəyyən edən amillər aşağıdakılardır: investisiyalar, vergi və yığımlar

- a) istismar xərcləri
- b) amortizasiya və daxili mənfəət norması
- c) qazın nəqli həcmi
- d))bütün variantlar doğrudur**

Sual 237: Məişət xidmətlərinin göstərilməsinə görə istehlakçı fərqləndirilməsinə aid edilmir:

- a))750 kvT qoşulma gücündən artıq sənaye müəssisələri**
- b) 750kvT qoşulma gücündə olan və ona bərabər olan sənaye müəssisələri və digər istehlakçılar
- c) kənd təsərrüfatı istehlakçıları
- d) büdcə təşkilatları sferası
- e) az gəlirli fiziki istehlakçılar

Sual 238: Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurasının qərarına əsasən içməli suyun hər 1m³ görə tarif müəyyən olunmuşdur:

- a) 20 qəpik
- b) 25 qəpik
- c))30 qəpik**
- d) 18 qəpik
- e) 15 qəpik

Sual 239: «Azərsu» Səhmdar Cəmiyyətinin sudan istifadə tarifləri tarif (qiymət) şurası tərəfindən hansı tarixdə təsdiq edilmişdir:

- a) 2006-cı il 07 fevral 05 №-li qərarla
- b))2007-ci il 06 yanvar 04 №-li qərarla**
- c) 2008-ci il 10 yanvar 09 №-li qərarla
- d) 2009-ci il 15 mart 09 №-li qərarla
- e) 2009-ci il 23 dekabr 12 №-li qərarla

Sual 240: Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurasının qərarına əsasən əhali deyil digər regionlar üzrə içməli suyun hər 1m³ görə tarif müəyyən olunmuşdur:

- a) 15 qəpik
- b) 18 qəpik
- c))14 qəpik**
- d) 20 qəpik
- e) 17 qəpik

Sual 241: Bakı, Sumqayıt və Abşeron rayonu üzrə əhəlinin su təchizatı üzrə 1m³ suya tariflər (ƏDV ilə birlikdə):

- a) 16 qəpik
- b))18 qəpik**
- c) 20 qəpik
- d) 25 qəpik
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 242: Bakı, Sumqayıt və Abşeron rayonu üzrə əhəlinin tullantı suyunun axıdılması xidməti üzrə 1m³ üçün tariflər (ƏDV ilə birlikdə):

- a))6 qəpik**

- b) 4 qəpik
- c) 8 qəpik
- d) 10 qəpik
- e) 15 qəpik

09

Sual 243: Rabitə xidmətlərinə formalaşan tariflərə aid edilir:

- a) əsas tariflər**
- b) müvəqqəti tariflər
- c) mövsümi tariflər
- d) birbaşa tariflər
- e) daimi tariflər

Sual 244: Rabitə xidmətlərinə əsas tariflər tətbiq olunur:

- a) əhalinin sosial təzyiqə məruz qalan hissəsinə
- b) rabitə xidmətlərinin bütün növlərinə**
- c) imkanlı istehlakçılara
- d) nadirlilik xüsusiyyətinə malik xidmət növünə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 245: Tariflərin təyin olunması:

- a) rəqabətə şərait yaradır
- b) mənfəətləri maksimumlaşdırır
- c) rabitə müəssisələrinin böyük xidmət həcmi stimullaşdırır**
- d) rabitənin xidmət sferasını genişləndirməyə şərait yaratmır
- e) cavablar doğrudur

Sual 246: Rabitə xidmətlərinə tariflərin formalaşması:

- a) rabitə müəssisələrinin gəlirliliyini təmin edir**
- b) rabitə müəssisələrinin rəqabətini yaradır
- c) tələbin tam ödənməsinə şərait yaradır
- d) bütün istehlakçı qruplarının tələblərini ödəyir

e) cavablar doğru deyildir

Sual 247: Rabitə xidmətlərinə tariflərin dövlət tənzimlənməsi üçün tətbiq olunur:

- a) **)tariflərin indeksləşdirilməsi əmsalı**
- b) rentabellik səviyyəsi
- c) mənfəət
- d) xərclərin həddi
- e) maya dəyəri

Sual 248: Respublika səviyyəsində tənzimlənən rabitə xidmətlərinə aid olunur:

- a) pensiyaların, kompensasiyaların (ödənişlərin) və vəsaitlərin çatdırılması
- b) teleqramların ötürülməsi
- c) beynəlxalq telefon danışqları
- d) respublika dövlət radio təşkilatlarına görə yayımlanma rabitə xidməti
- e) **)cavablar doğrudur**

Sual 249: Rabitədə təbii inhisar subyektinə aid edilir:

- a) poçt xidməti
- b) məktub göndərmə xidməti
- c) **)poçt və elektrik rabitə xidməti**
- d) pul köçürmələri
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 250: Rabitə xidmətlərinə tariflər formalaşması xüsusiyyətidir:

- a) çoxcəhətlilik
- b) differensiallaşdırılma
- c) məsrəflərin ödənilməsi
- d) mənfəətin təmin olunması
- e) **)cavablar doğrudur**

Sual 251. Bir telefon nömrəsindən istifadəyə görə aylıq 2 man abunə haqqı müəyyən edilmişdir (ƏDV ilə birlikdə):

- a) büdcə təşkilatları üçün
- b) digər abunəçilər üçün
- c) cütləşdirilmiş telefonlara görə aylıq abunə haqqı üçün
- d) başqa idarə və müəssisələrin balansında olan ATS-dən ümumistifadəli telefon şəbəkəsinə çıxışı olan hər telefona görə aylıq abunə haqqı
- e) **əhali üçün**

Sual 252: Bir telefon nömrəsindən istifadəyə görə aylıq 3,0 manat abunə haqqı müəyyən edilmişdir (ƏDV ilə birlikdə):

- a) **büdcə təşkilatları üçün**
- b) digər abunəçilər üçün
- c) cütləşdirilmiş telefonlara görə aylıq abunə haqqı üçün
- d) əhali üçün
- e) çıxış rabitəli

Sual 253: Bir telefon nömrəsindən istifadəyə görə əhali üçün aylıq abunə haqqı müəyyən olunur:

- a) 5,0 manat
- b) **2,0 manat**
- c) 1,0 manat
- d) 1,5 manat
- e) 3,0 manat

Sual 254: Əhali və büdcə təşkilatları üçün müvəqqəti telefonların aylıq abunə haqqı nə qədərdir?

- a) 10,0 manat
- b) 12,0 manat
- c) **7,0 manat**
- d) 11,0 manat
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 255: Rəsmi bayram günlərində maliyyə imkanları daxilində tariflərə müəyyən güzəştlər tətbiq oluna bilər:

- a) büdcə təşkilatları üçün
- b) müəssisə və təşkilatları üçün
- c) şəhər və kənd telefon rabitəsi üçün**
- d) idarə və müəssisələr üçün
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 256: Təbii qazın pərakəndə satış tarifləri (1000m³ üçün, (ƏDV ilə) manatla):

- a) 50
- b) 60
- c) 80
- d) 100**
- e) 110

Sual 257: «107» xidmət sahəsi vasitəsilə aparılan hər bir şəhərlərarası və beynəlxalq telefon danışığı üçün Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Mingəçevir, Şirvan, Naftalan şəhərlərində, Naxçıvan Muxtar Respublikası ərazisində və rayon mərkəzlərində nə qədər xidmət haqqı hesablanır:

- a) 15 qəpik
- b) 20 qəpik**
- c) 30 qəpik
- d) 35 qəpik
- e) 37 qəpik

Sual 258: «107» xidmət sahəsi vasitəsilə aparılan hər bir şəhərlərarası və beynəlxalq telefon danışığı üçün kənd yerlərində nə qədər əlavə xidmət haqqı hesablanır:

- a) 5 qəpik**
- b) 10 qəpik
- c) 15 qəpik
- d) 20 qəpik
- e) 25 qəpik

Sual 259: Birləşdirici xətt vasitəsi ilə digər ATS ərazisində işləyən telefonun əhali üçün aylıq abunə haqqı (manatla):

- a) 5,0
- b) 6,0**
- c) 6,5
- d) 7,0
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 260: Birləşdirici xətt vasitəsi ilə digər ATS ərazisində işləyən telefonun büdcə təşkilatları üçün aylıq abunə haqqı (manatla):

- a) 3,0**
- b) 4,0
- c) 5,0
- d) 6,0
- e) 7,0

Sual 261: Rabitə tarifləri şamil olunur:

- a) kənd telefon rabitəsi operatorlarına
- b) şəhərdə yerləşən abunəçilərə və eyni zamanda şəhərin telefon stansiyasına qoşulmasına görə
- c))mülkiyyət formasından asılı olmayaraq rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi tərəfindən verilmiş lisenziya əsasında ümumistifadəli telekommunikasiya şəbəkəsində fəaliyyət göstərən bütün sabit şəbəkə operatorlarına**
- d) büdcə təşkilatlarına və digər idarə-müəssisələrə
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 262: Rabitə xidmətinin yeni növünə aid edilir:

- a))mobil rabitə xidməti**
- b) poçt rabitəsi
- c) şəhərlərarası rabitə
- d) beynəlxalq rabitə xidmətləri

e) daimi rabitə xidmətləri

Sual 263: Rabitə xidmətlərinə güzəştli tariflər tətbiq olunur:

- a) bütün rabitə xidmətlərinə
- b) imkanlı istehlakçılara
- c) **)(əhalinin sosial təzyiqə məruz qalan kateqoriyaları üçün ayrı-ayrı rabitə xidmətləri növlərinə**
- d) nadirlik xüsusiyyətinə malik olan xidmət növləri
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 264: Rabitə xidmətlərinə əlavəli tariflər tətbiq olunur:

- a) bütün rabitə xidmətlərinə tətbiq olunur
- b) ancaq yeni xidmət növlərinə tətbiq olunur
- c) **)(rabitə müəssisələrinin gəlirlərinin həcm məbləği xidmət göstərilməsinə görə müəyyən olunur**
- d) ayrı-ayrı rabitə xidmətlərinə tətbiq olunur
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 265: Rabitə xidmətinə sərbəst tariflər formalaşır:

- a) **)(tələb və təklif nisbətində**
- b) xərclərin səviyyəsi nəzərə alınmır
- c) sosial əhəmiyyətlik nəzərə alınır
- d) ödəniş qabiliyyətli tələbat nəzərə alınmır
- e) mənfəətin əldə olunması mümkünsüzlüyü

Sual 266: Rabitə xidmətlərinə formalaşan tariflər təmin edir:

- a) mənfəətin mümkünlüyü
- b) təkrar istehsal prosesinin genişləndirilməsi
- c) rabitə müəssisələrinin işinin rentabelliyyəsinin təmin olunması
- d) rabitə müəssisələrinin səmərəli iş həddinin təmini
- e) **)(cavablar doğrudur**

Sual 267: Rentabellilik səviyyəsinə görə rabitə xidməti göstərilməsində məqsəd:

- a) sosial əhəmiyyətli
- b) perspektiv inkişaf tələblərini ödəmək
- c) xidmətin faydalılığının təmin olunması
- d) rabitə müəssisəsinin səmərəli iş həddi səviyyəsini təmin etmək
- e) **)cavablar doğrudur**

Sual 268: Rabitə xidmətlərinə qüvvədə olan tarif səviyyəsinin dəyişdirilməsini zəruri edir:

- a) rabitə xidmətinin tariflərinin tənzimlənməsi
- b) rabitə sisteminin formalaşdırılması
- c) **)rabitə sisteminin inkişafını stimullaşdırmaq məqsədi**
- d) məcburi hesabların həcmnin artırılması
- e) büdcə ödənişlərinin artırılması məqsədi

Sual 269: Rabitə xidmətlərinə qüvvədə olan tariflərin dəyişdirilməsi haqda tənzimləyici orqan olaraq qərar qəbul edir:

- a) Maliyyə Nazirliyi
- b) **)Tarif (Qiymət) Şurası**
- c) Vergilər Departamenti
- d) Gömrük Komitəsi
- e) Nazirlər Kabineti

Sual 270: Yerli səviyyədə hansı rabitə xidmətləri tənzimlənilir?

- a) telefondan istifadəyə görə abonent haqları
- b) telefonların quraşdırılması
- c) yerli telefon şəbəkəsi üzrə telefon danışqları
- d) yerli telefon şəbəkəsi üzrə avtomat danışqları
- e) **)cavablar doğrudur**

Sual 271: Poçt rabitəsi xidmətlərinə aid deyildir:

- a) poçt göndərişlərinin qəbulu
- b) poçt göndərişlərinin çeşidlənməsi
- c) poçt göndərişlərinin saxlanması və daşınması
- d))poçt göndərişlərinin sığortalanması xidmətləri**
- e) poçt göndərişlərinin göndərilməsi və ünvan sahibinə çatdırılması

Sual 272: Bütün kateqoriyadan olan (əhali, büdcə və qeyri-büdcə) şəhər və kənd abunəçiləri üçün telefondan aylıq istifadəyə görə müəyyən edilmiş yeni tariflər hansı tarixdən tətbiq edilir:

- a) 2005-ci il 05 may
- b) 2006-cı il 07 aprel
- c))2007-ci il 01 iyun**
- d) 2008-ci il 12 aprel
- e) 2009-cu il 31 mart

Sual 273: Şəhərlərarası və beynəlxalq telefon danışıqları üçün (taksofonlar istisna olmaqla) müəyyən olunmuş tariflərə həftənin iş günləri, şənbə, bazar və iş günləri saat 00:00-dan 08:00-dək güzəşt %-i tətbiq olunur:

- a))25%**
- b) 30%
- c) 40%
- d) 35%
- e) cavablar doğru deyildir

10

Sual 274: Azərbaycan Respublikası Prezidenti «Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurası haqqında Əsasnamə»ni hansı tarixdə təsdiq etmişdir:

- a) 2001-ci il 05 may tarixdə
- b))2005-ci il 26 dekabr tarixdə**
- c) 2008-ci il 16 yanvar tarixdə
- d) 2009-cu il 12 aprel tarixdə
- e) 2010-cu il 10 aprel tarixdə

Sual 275: Azərbaycan Respublikası Prezidenti «Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurası haqqında Əsasnamə»ni hansı tarixli, hansı sayılı Fərmanı ilə təsdiq etmişdir:

- a) 2000-ci il 16 sentyabr tarixli 250№-li Fərmanı ilə
- b))2004-ci il 12 dekabr tarixli 310№-li Fərmanı ilə**
- c) 2005-ci il 26 dekabr tarixli 341№-li Fərmanı ilə
- d) 2007-ci il 13 iyun tarixli 132№-li Fərmanı ilə
- e) 2009-cu il 21 may tarixli 195№-li Fərmanı ilə

Sual 276: Azərbaycan Respublikasının Tarif (Qiymət) Şurası Azərbaycan Respublikasının ərazisində elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tariflərini hansı tarixdə tənzimləmişdir:

- a))2007-ci il 06 yanvar tarixli 03 nömrəli qərarı ilə**
- b) 2007-ci il 02 yanvar tarixli 12 nömrəli qərarı ilə
- c) 2008-ci il 10 oktyabr tarixli 13 nömrəli qərarı ilə
- d) 2008-ci il 12 mart tarixli 17 nömrəli qərarı ilə
- e) 2009-cu il 23 mart tarixli 02 nömrəli qərarı ilə

Sual 277: Qiymətləri (tarifləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən xidmətlərin siyahısına aid edilmir:

- a) neftin magistral boru kəmərləri ilə nəqli xidmətləri
- b) neft məhsullarının magistral boru kəmərləri ilə nəqli xidmətləri
- c) təbii qazın boru kəmərləri ilə nəqli xidmətləri
- d))xam neft və neftdən emal olunan əsas məhsullar**
- e) təbii qazın saxlanması və paylanması xidmətləri

Sual 278: Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti təbii qazın və maye qazın tariflərini hansı tarixli və nömrəli qərarı ilə təsdiq etmişdir?

- a) 2003-cü il 09 may tarixli 124 nömrəli Qərarı ilə
- b) 2004-cü ilə 28 may tarixli 112 nömrəli Qərarı ilə
- c))2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli Qərarı ilə**
- d) 2007-ci il 19 avqust tarixli 216 nömrəli Qərarı ilə

e) 2008-ci il 02 aprel tarixli 311 nömrəli Qərarı ilə

Sual 279: Azərbaycan Respublikasında Avtomobil benzini (AI-95) pərakəndə satış qiyməti:

- a) 0,55 manatdır
- b) 0,60 manatdır**
- c) 0,70 manatdır
- d) 0,30 manatdır
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 280: Azərbaycan Respublikasında Avtomobil benzini (AI-92) pərakəndə satış qiymətidir:

- a) 0,30 manat
- b) 0,45 manat
- c) 0,55 manat**
- d) 0,60 manat
- e) 1,10 manat

Sual 281: Azərbaycan Respublikasında Avtomobil benzini (A-80) pərakəndə satış qiymətidir:

- a) 0,50 manat
- b) 0,55 manat**
- c) 0,60 manat
- d) 0,65 manat
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 282: Azərbaycan Respublikasında dizel yanacağının pərakəndə satış qiymətidir:

- a) 0,45 manat**
- b) 0,50 manat
- c) 0,55 manat
- d) 0,60 manat

e) 0,80 manat

Sual 283: Azərbaycan Respublikasında məişət soba yanacağıının pərakəndə satış qiymətidir:

- a) 0,30 manat
- b) 0,50 manat
- c) 0,55 manat
- d) 0,45 manat**
- e) 0,80 manat

Sual 284: Azərbaycan Respublikasında aşağıdakı neft məhsuluna pərakəndə satış qiyməti 0,60 manatdır:

- a) avtomobil benzini AI-92
- b) avtomobil benzini A-80
- c) avtomobil benzini AI-95**
- d) dizel yanacağı
- e) ağ neft (KO-20)

Sual 285: Azərbaycan Respublikasında aşağıdakı neft məhsuluna pərakəndə satış qiyməti 0,55 manatdır:

- a) avtomobil benzini AI-95
- b) avtomobil benzini AI-92,80**
- c) dizel yanacağı
- d) məişət soba yanacağı
- e) ağ neft (KO-20)

Sual 286: Neft və neft məhsullarının tariflərinin tərkib elementidir:

- a) mənfəət vergisi
- b) əksiz və əlavə dəyər vergisi**
- c) mədən vergisi
- d) əmlak vergisi

e) torpaq vergisi

Sual 287: Elektrik enerjisinin topdansatış qiymətləri nə qədərdir? (1 kv/saat üçün (ƏDV ilə)

- a) **4,1; 2,5; 4,5 qəpik;**
- b) 4,0; 2,3; 4,2 qəpik;
- c) 3,8; 2,7; 4,0 qəpik;
- d) 3,9; 2,6; 4,4 qəpik;
- e) 4,0; 2,8; 4,7 qəpik

Sual 288: Elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tarifləri nə qədərdir?

- a) 0,4 qəpik;
- b) 0,6 qəpik;
- c) **0,2 qəpik;**
- d) 0,7 qəpik;
- e) 1,0 qəpik.

Sual 289: Azərbaycan ASC tərəfindən istehsal olunan elektrik enerjisinin enerji şəbəkəsinə ötürülməsi ilə əlaqədar xərclər topdansatış tariflərində:

- a) nəzərə alınmır
- b) **nəzərə alınır**
- c) diqqət cəlb etmir
- d) nəzərə alınma bilər də, bilməz də
- e) dünya iqtisadiyyatında qəbul olunmuş orta gəlirin risksiz norması (diskont dərəcəsi)

Sual 290: Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyət sahələrinə aid deyildir:

- a) neft və neft məhsullarının magistral boru kəmərləri ilə nəqli
- b) təbii qazın boru kəmərləri ilə nəqli, saxlanması və paylanması xidmətləri
- c) **maye qazın boru kəmərləri ilə nəqli**
- d) elektrik enerjisinin ötürülməsi və paylanması xidmətləri
- e) istilik enerjisinin ötürülməsi və paylanması xidmətləri

Sual 291: Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 28 sentyabr tarixli 178 nömrəli Qərarı ilə təsdiq olunmuş tarifləri (qiymətləri) dövlət tərəfindən tənzimlənən malların (işlərin və xidmətlərin) siyahısına aid deyildir:

- a) elektrik enerjisi
- b) xam neft və neftdən emal olunan əsas məhsullar
- c) təbii qaz
- d) maye qazın boru kəmərləri ilə nəqli, saxlanması və paylanması xidmətləri**
- e) maye qaz

Sual 292: Neft məhsullarına tariflərin formalaşması prinsipi deyildir:

- a) tələb-təklif prinsipi**
- b) elmlilik prinsipi
- c) fasiləsizlik prinsipi
- d) məqsədyönlülük prinsipi
- e) qiymətlərin və tariflərin formalaşmasına nəzarət prinsipi

Sual 293: Neft məhsullarına tariflər hansı metodlar əsasında formalaşır?

- a) parametrik metod
- b) normativ-parametrik metod
- c) gəlirlərin müqayisəsi metodu
- d) xərc metodu**
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 294: Neft məhsulu olan AI-93 avtomobil benzinin aksiz vergisi dərəcəsi 1 tona neçə faizdir?

- a) 105,0%
- b) 101,0%
- c) 93,0%
- d) 92,0%**
- e) 30,0%

Sual 295: Neft məhsulu olan AI-95 avtomobil benzinin aksiz vergisi dərəcəsi 1 tona neçə faizdir?

- a) 100,0%
- b) 101,0%**
- c) 92,0%
- d) 93,0%
- e) 24,0%

Sual 296: Neft məhsullarının pərakəndə satış qiymətlərinin elementi deyildir:

- a) şirkətdaxili qiymətlər
- b) aksiz vergisi
- c) təchizat xərcləri (ƏDV ilə)
- d) topdansaş qiyətləri (təchizat xərcləri və ƏDV ilə)
- e) İdxal-ixrac rüsumları**

Sual 297: Neft məhsullarının topdansaş qiyətlərinin elementi deyildir:

- a) şirkətdaxili qiyətlər
- b) aksiz vergisi
- c) təchizat xərcləri
- d) əlavə dəyər vergisi
- e) gömrük tarifləri**

Sual 298: Azərbaycan Respublikasında neft məhsulu olan AI-95 markalı avto benzinin topdansaş qiyətidir (təchizat xərcləri və ƏDV ilə 1 ton üçün)

- a) 736,0 manat**
- b) 670,0 manat
- c) 485,0 manat
- d) 472,0 manat
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 299: Elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tarifi 1 kVt/saat üçün (ƏDV ilə):

- a) 0,2 qəpik**

- b) 0,5 qəpik
- c) 1,0 qəpik
- d) 1,5 qəpik
- e) cavablar doğru deyildir

Sual 300: Elektrik enerjisinin topdansatış tarifi 1 kVt/saat üçün (ƏDV ilə) 6 qəpikdir:

- a) ancaq əhali istehlakı qrupu üçün
- b) ancaq büdcə təşkilatları üçün
- c) ancaq idarə və müəssisələr üçün
- d))bütün istehlakçılar üçün**
- e) cavablar doğru deyildir